

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/19-01/13
URBROJ: 613-02-01-19-7

Zagreb, 3. prosinca 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
CENTRA ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O CERP-U	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje plana	7
	Financijski izvještaji	8
	Javna nabava	19
III.	REVIZIJA ZA 2018.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2018.	22
	Provedba naloga i preporuka	36

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Centra za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Centra sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji CERP-a za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Zbog nepotpunog načina evidentiranja prijenosa dionica i udjela u glavnici te promjena u vrijednosti i obujmu uslijed promjena temeljnog kapitala, brisanja društava iz sudskog registra i drugog, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, koji je sastavljen u okviru financijskih izvještaja CERP-a, nije cjelovit jer u njemu nisu iskazani svi podaci o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine.

Promjene temeljnog kapitala jednog trgovačkog društva iz državnog portfelja kojim upravlja CERP, evidentirane su u poslovnim knjigama koncem godine u okviru kvartalne usklade s pomoćnim evidencijama. Uz knjigovodstvene isprave na temelju kojih je usklađenje evidentirano nije priložena dokumentacija o vrstama poslovnih promjena te nije vidljivo o kojim se pojedinačnim poslovnim promjenama radi. Naknadnim evidentiranjem provedenim prema Uputi Ministarstva financija, ponovno je evidentiran dio istog poslovnog događaja (povećanje dionica i udjela u glavnici u iznosu 450.000.000,00 kn). Zbog navedenog su dionice i udjeli u glavnici u poslovnim knjigama CERP-a dva puta evidentirani, a u financijskim izvještajima iskazani za 450.000.000,00 kn više nego su trebale biti.

Podaci o vrijednosti dionica i udjela u iznosu 7.426.756.415,00 kn dobivaju se iz pomoćnih analitičkih evidencija koje vodi CERP. Promjene u pomoćnim analitičkim evidencijama ne provode se istodobno kada i u glavnoj knjizi, a podaci iz navedenih evidencija usklađuju se kvartalno. Pojedini podaci o dionicama i udjelima iz pomoćnih evidencija (internih baza podataka koje vodi CERP) razlikuju se od podataka iz evidencija ustrojstvene jedinice CERP-a zadužene za poslove restrukturiranja i prodaje dionica i udjela.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2018. iskazan je manjak prihoda i primitaka prenesen iz ranijeg razdoblja u iznosu 165.422.383,00 kn, što je za 14.161.019,00 kn manje od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima za 2017. Prema obrazloženju CERP-a, navedeno odstupanje posljedica je korekcije nerealiziranih tečajnih razlika po kreditima iz ranijih razdoblja. Uz knjigovodstvenu ispravu na temelju koje je umanjenje prenesenog manjka prihoda i primitaka evidentirano nije priložena dokumentacija iz koje bi bila vidljiva opravdanost korekcije rezultata poslovanja.

Osim za sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu 572.278.032,00 kn za koja je obračunan ispravak vrijednosti po stopi od 100,0 %, ispravak vrijednosti je obračunan i u slučaju pokretanja stečajnog i/ili likvidacijskog postupka za potraživanja za zakupnine (stečaj) u iznosu 5.628.009,00 kn te potraživanja za zatezne kamate u iznosu 511.902,00 kn, po stopi od 75,0 %. Za ostala dospjela potraživanja u iznosu 396.266.205,00 kn, kod kojih se s naplatom kasnilo više od jedne godine, ispravak vrijednosti nije obračunan. (točka 2. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku Izvješća Financijski izvještaji, Bilanca, u kojoj su opisane činjenice u vezi s obvezama CERP-a prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje proizašle iz poslovanja Hrvatskog fonda za privatizaciju (pravnog prednika CERP-a) nastalih u ranijem razdoblju. Navedena činjenica nije utjecala na izražavanje mišljenja.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje CERP-a za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Prema podacima iz Bilance, koncem 2018. dospjela su potraživanja u iznosu 409.826.921,00 kn. Vrijednosno su značajnija dospjela potraživanja za dane zajmove u iznosu 318.858.567,00 kn i prihode poslovanja u iznosu 90.512.421,00 kn. Za potraživanja u iznosu 7.491.719, 00 kn nisu poduzete sve potrebne mjere naplate. Potraživanja u iznosu 4.695.582,00 kn su se trebala naplatiti prodajom imovine dužnika na kojoj je postojalo založno pravo, potraživanja u iznosu 836.081,00 kn su se trebala naplatiti ovrhom, za potraživanja u iznosu 122.953,00 kn trebalo je pokrenuti novi (ponovljeni) postupak ovrhe, a za potraživanja u iznosu 1.837.103,00 kn CERP nema saznanja o naplati potraživanja putem ovrhe (naplata ovršenih sredstava naložena je u korist državnog proračuna Republike Hrvatske).

Podaci o statusima i iznosima pojedinih potraživanja koje vode ustrojstvene jedinice CERP-a koje prate potraživanja, nisu međusobno usklađeni i ne dostavljaju se pravovremeno službi za financije na unos u poslovne knjige. Zbog navedenog, pojedina potraživanja koja su utužena, nisu evidentirana u okviru sumnjivih i spornih potraživanja. U bilančnim evidencijama evidentirana su i nenaplativa potraživanja od trgovačkih društava izbrisanih iz sudskog registra, kao i potraživanja za čiju naplatu više nema pravne osnove. Navedeno otežava i usporava pokretanje i provođenje mjera naplate potraživanja. (točka 3. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 1. Nalaza, u kojoj su opisane činjenice u vezi s pitanjem dugoročnog financiranja CERP-a. Navedena činjenica nije utjecala na izražavanje mišljenja.

Obveze CERP-a

CERP je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O CERP-U

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

CERP je pravna osoba s javnim ovlastima osnovana 2013., upisana u sudski registar i Registar izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. Pravni je slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: Agencija). U obavljanju poslova iz svog djelokruga, odgovoran je Vladi Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada RH). Sjedište CERP-a je Ivana Lučića 6, Zagreb.

Do 13. lipnja 2018. osnivanje, ustrojstvo, djelokrug i javne ovlasti CERP-a bili su uređeni Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). Od 14. lipnja 2018., CERP je nastavio s radom prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18).

Prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom, CERP upravlja dionicama i udjelima, odnosno osnivačkim pravima, čiji je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska, ako se ta imovina odnosi na pravne osobe koje nisu od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku te dionicama i udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO) i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje u tekstu: DAB) ako ih je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka te ako upravljanje tom imovinom nije povjereno drugom tijelu posebnim zakonom. Sudjeluje u restrukturiranju trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ima vlasničke ovlasti te sudjeluje u postupcima predstečajne nagodbe u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i predstečajne nagodbe, u kojima CERP ima pravni položaj zakonskog zastupnika državnog portfelja dionica i poslovnih udjela, neovisno o njegovu vjerovničkom položaju. Ovlašten je stjecati dionice i poslovne udjele u svoje ime i za svoj račun te vršiti prijenos dionica bez naknade hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata (dalje u tekstu: HRVI iz Domovinskog rata) i članovima uže i šire obitelji smrtno stradalog, odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. U ime Republike Hrvatske i drugih imatelja dionica i udjela kojima upravlja, predlaže članove skupština, nadzornih odbora i uprava u trgovačkim društvima čijim dionicama i udjelima upravlja te obavlja i druge djelatnosti određene Statutom ili posebnim propisima.

Kao javne ovlasti CERP obavlja sljedeće poslove: utvrđuje procijenjenu i neprocijenjenu imovinu u postupku pretvorbe i privatizacije društvenih poduzeća, u upravnom postupku prenosi dionice bez naknade HRVI iz Domovinskog rata i članovima uže i šire obitelji smrtno stradalog odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, izvršava pravomoćna rješenja nadležnih ureda državne uprave u županijama o utvrđivanju prava na naknadu sukladno Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (Narodne novine 92/96, 39/99, 42/99 - ispravak, 92/99 - ispravak, 43/00 - Odluka Ustavnog suda, 131/00 - Odluka Ustavnog suda, 27/01, 34/01 - Odluka Ustavnog suda, 65/01 - Odluka Ustavnog suda, 118/01 - Odluka Ustavnog suda, 80/02 i 81/02), u upravnom postupku ukida rezervaciju dionica i poslovnih udjela, određenu zbog neriješenih imovinskopravnih odnosa na procijenjenim nekretninama i rezervaciju dionica i poslovnih udjela izdanih u protuvrijednosti imovine uključene u vrijednosti društvenoga kapitala po knjigovodstvenoj vrijednosti.

Rezervaciju određenu radi osiguranja naknade prijašnjim vlasnicima procijenjenih nekretnina će ukinuti pod uvjetom da u odnosu na te nekretnine nije podnesen zahtjev sukladno Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine ili je taj zahtjev pravomoćno odbijen te obavlja i druge poslove određene posebnim propisima.

Načini raspolaganja i upravljanje državnom imovinom u obliku dionica, poslovnih udjela, nekretnina i pokretnina također su propisani Zakonom o upravljanju državnom imovinom.

Navedenim je Zakonom propisano da se CERP financira iz vlastitih sredstava te iz drugih izvora. Sredstvima iz drugih izvora smatraju se naknade za upravljanje i raspolaganje dionicama i udjelima trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kao i onih čiji su imatelji HZMO i DAB, a kojima upravlja CERP, zatim donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva iz instrumenata programa i fondova Europske unije i druga sredstva u skladu sa zakonom. Također je propisano da su primici od prodaje dionica i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske, prihodi iz sredstava ostvarenih podjelom dobiti, odnosno ostatka stečajne ili likvidacijske mase društava čijih dionica i udjela je imatelj Republika Hrvatska, a kojima upravlja CERP primitak odnosno prihod državnog proračuna, osim ako Vlada RH ne donese posebnu odluku da ti prihodi pripadaju CERP-u za podmirenje financijskih obveza. CERP je oslobođen plaćanja poreza na dobit, a za obveze jamči Republika Hrvatska.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, ustrojeni su Ured ravnatelja, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Sektor za restrukturiranje i prodaju, Sektor za pravne poslove te Sektor za financijske i opće poslove.

Tijela CERP-a su Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće ima devet članova koje čine ministri nadležni za poslove: državne imovine (ujedno je i predsjednik Upravnog vijeća), financije, gospodarstvo, poduzetništvo i obrt, turizam, more, promet i infrastrukturu, poljoprivredu, energetiku, pravosuđe te predstavnik Ureda predsjednika Vlade RH, koje imenuje Vlada RH. Članove Upravnog vijeća, bez prava glasa, čine i predstavnici reprezentativnih udruga sindikata i poslodavaca više razine, koje imenuju njihove reprezentativne udruge više razine.

Upravno vijeće donosi statut i financijski plan te obavlja nadzor nad poslovanjem CERP-a, donosi odluku o uplati viška prihoda nad rashodima, predlaže dio Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom kojom upravlja CERP i nadzire njegovu provedbu, donosi odluke o upravljanju imovinom kojom upravlja CERP u skladu s odredbama Zakona i Statuta, donosi odluke o restrukturiranju i troškovima restrukturiranja trgovačkih društava čijim dionicama i udjelima CERP upravlja, sklapa ugovore o radu s ravnateljem i zamjenikom ravnatelja, na prijedlog ravnatelja, u ime Republike Hrvatske i drugih imatelja dionica i udjela kojima upravlja CERP, imenuje predstavnike članova skupština, nadzornih odbora i uprava u trgovačkim društvima čijim dionicama i udjelima upravlja CERP te obavlja i druge poslove propisane Zakonom i Statutom.

Ravnatelj zastupa i predstavlja CERP, vodi poslovanje i organizira rad, odlučuje o upravljanju državnom imovinom u slučajevima propisanim Zakonom i Statutom te obavlja i druge poslove propisane Zakonom i Statutom. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja, na prijedlog Upravnog vijeća, na razdoblje od četiri godine imenuje i razrješava Vlada RH.

Od osnutka do 4. siječnja 2017. v.d. ravnatelja CERP-a bio je Milan Dejanović, od 5. siječnja 2017. do 7. siječnja 2018. ravnatelj CERP-a bio je Mirko Volarević, a od 24. siječnja 2018. ravnatelj je Milan Plećaš. U razdoblju od 8. do 23. siječnja 2018. CERP je predstavljao i zastupao Goran Marić, predsjednik Upravnog vijeća CERP-a.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđena su 93 zaposlenika. Početkom 2018. CERP je imao 76, a koncem 2018. imao je 79 zaposlenika.

Planiranje i izvršenje plana

Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Centra za restrukturiranje i prodaju za 2018. godinu i projekcije plana za 2019. i 2020. (Narodne novine 124/17), donio je Hrvatski sabor u studenome 2017. U 2018. su donesene izmjene i dopune financijskog plana na koje je u prosincu 2018. dana suglasnost prema Odluci o davanju suglasnosti na izmjene i dopune financijskog plana Centra za restrukturiranje i prodaju za 2018. godinu i projekcije plana za 2019. i 2020. (Narodne novine 108/18). Financijski plan se sastoji od općeg dijela kojeg čine račun prihoda i rashoda i račun financiranja te posebnog dijela u kojem su rashodi i izdaci raspoređeni prema programima i aktivnostima.

Financijskim planom CERP-a za 2018. planirani su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci u iznosu 134.900.000,00 kn. Na temelju odredbi Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu, financijski je plan CERP-a izmjenama i dopunama značajno povećan. Naime, odredbama članka 28. navedenog Zakona je propisano da su sredstva koja se ostvare prodajom dionica i poslovnih udjela trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima sukladno propisima o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom upravlja CERP, primitak CERP-a u visini financijskih obveza u 2018., a razlika se uplaćuje u državni proračun. Također, sredstva ostvarena podjelom dobiti trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te sredstva doznačena CERP-u kao pravnom slijedniku Agencije, temeljem upravljanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja, prihod su CERP-a i uplaćuju se na njegov račun. Ostatak stečajne ili likvidacijske mase trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja CERP, prenosi se u vlasništvo CERP-a, razmjerno učešću Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu tih trgovačkih društava, a višak ostvarenih prihoda nad rashodima CERP-a prihod je državnog proračuna.

Izmjenama i dopunama financijskog plana za 2018. planirani su prihodi i primici u iznosu 743.000.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 452.970.000,00 kn te je planiran prijenos depozita u narednu godinu u iznosu 290.030.000,00 kn (kojeg čine višak primitaka u iznosu 244.625.000,00 kn i višak prihoda u iznosu 45.405.000,00 kn).

Prihodi su planirani u iznosu 73.000.000,00 kn, što je za 7.800.000,00 kn ili 9,7 % manje, a rashodi u iznosu 27.595.000,00 kn, što je za 7.800.000,00 kn ili 22,0 % manje u odnosu na osnovni plan. Primici od financijske imovine i zaduživanja su planirani u iznosu 670.000.000,00 kn, što je za 615.900.000,00 kn više, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 425.375.000,00 kn, što je za 325.870.000,00 kn više u odnosu na osnovni plan.

Vrijednosno značajnije smanjenje planiranih prihoda u iznosu 24.000.000,00 kn odnosi se na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, a značajnije povećanje na ostale prihode u iznosu 10.500.000,00 kn.

U okviru primitaka, najznačajnije se povećanje u iznosu 575.000.000,00 kn, odnosi na primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora, koji su se povećali na temelju navedenih odredbi Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu.

Vrijednosno značajnije smanjenje planiranih rashoda u iznosu 8.000.000,00 kn, odnosi se na kamate za primljene kredite i zajmove zbog prijevremenog povrata glavnice kredita. U okviru izdataka, najznačajnije se povećanje u iznosu 226.495.000,00 kn odnosi na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, radi planiranog prijevremenog povrata glavnice kredita.

Prema podacima Državne riznice, za 2018. ostvareni su rashodi i izdaci u iznosu 447.605.469,00 kn, što je 98,8 % ukupno planiranih rashoda i izdataka. Navedeno izvršenje jednako je rashodima i izdacima iskazanim u financijskim izvještajima za 2018. Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci ostvareni su za provedbu aktivnosti Zajmovi od tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora u iznosu 427.733.574,00 kn te aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu 18.475.980,00 kn (od čega se na rashode za zaposlene odnosi 12.554.964,00 kn).

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2019. i 2020. prema kojima su za 2019. planirani ukupni rashodi i izdaci u iznosu 106.900.000,00 kn, a za 2020. u iznosu 419.400.000,00 kn.

Financijski izvještaji

CERP vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2018. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji su u propisanom roku dostavljeni Državnom uredu za reviziju i instituciji ovlaštenoj za obradu podataka te objavljeni na mrežnim stranicama CERP-a.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 590.667.167,00 kn, što je za 107.457.791,00 kn ili 15,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od imovine	87.905.464,00	43.313.266,00	49,3
2.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	8.234,00	0,00	-
3.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	3.735.744,00	1.026.758,00	27,5
4.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.720.136,00	10.921.024,00	634,9
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	425.815,00	1.665.743,00	391,2
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	604.329.565,00	533.740.376,00	88,3
	Ukupno	698.124.958,00	590.667.167,00	84,6

Prihodi od imovine ostvareni u iznosu 43.313.266,00 kn čine 7,3 % ukupnih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu, manji su za 44.592.198,00 kn ili 50,7 %, najvećim dijelom zbog smanjenja prihoda od dividendi te u manjoj mjeri prihoda od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule. Odnose se na prihode od financijske imovine u iznosu 35.663.013,00 kn, nefinancijske imovine u iznosu 5.370.152,00 kn te od kamata na dane zajmove u iznosu 2.280.101,00 kn.

U okviru prihoda od financijske imovine iskazani su prihodi od dividendi u iznosu 26.048.932,00 kn, prihodi od kamata na oročena sredstva, zateznih kamata i pozitivnih tečajnih razlika u iznosu 6.418.274,00 kn te drugi prihodi od financijske imovine u iznosu 3.195.807,00 kn (prihodi od ostatka stečajne ili likvidacijske mase društava, prihodi od kupaca društava u stečaju, prihodi od prodanih stanova dobivenih u stečajnim postupcima i drugo). U okviru prihoda od dividendi, evidentirane su dividende od dionica i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu 25.665.141,00 kn i u vlasništvu CERP-a u iznosu 17.927,00 kn, dok se iznos od 365.864,00 kn odnosi na prihod CERP-a ostvaren po isplata na temelju rješenja iz predstečajnih nagodbi. Vrijednosno značajnije dividende od dionica u vlasništvu Republike Hrvatske odnose se na dividende društava Hrvatski Telekom d.d. u iznosu 14.154.198,00 kn i Podravka d.d. u iznosu 4.716.915,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi na temelju predstečajnih nagodbi odnose se na prihode od društva Badel 1862 d.d., Zagreb u iznosu 364.252,00 kn. Prihodi od nefinancijske imovine u iznosu 5.370.152,00 kn, najvećim se dijelom odnose na prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu 3.054.807,00 kn te prihode od najma stanova u iznosu 2.002.103,00 kn. U okviru prihoda od najma stanova iskazani su prihodi u iznosu 1.884.141,00 kn koji se odnose na knjigovodstveno evidentiranje naplate potraživanja prijebijem, na temelju Sporazuma o uređenju međusobnih obveza i potraživanja, zaključenog u ožujku 2018. između CERP-a i Ministarstva financija (dalje u tekstu: Sporazum).

Prihodi od kamata na dane zajmove ostvareni u iznosu 2.280.101,00 kn, najvećim se dijelom, u iznosu 2.274.680,00 kn, odnose na prihode iskazane knjigovodstvenim evidentiranjem naplate potraživanja prijebijem, nastalog na temelju navedenog Sporazuma.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni u iznosu 1.026.758,00 kn, u cijelosti se odnose na prihode od pruženih usluga.

Najvećim su dijelom, u iznosu 799.951,00 kn, ostvareni otkupom ponudbene dokumentacije za prodaju dionica i udjela te od naknada koje CERP obračunava i naplaćuje imateljima za isplaćene dividende i realiziranu prodaju dionica i poslovnih udjela u iznosu 219.456,00 kn. Navedene naknade CERP ostvaruje na temelju Uredbe o visini naknade za obavljanje poslova upravljanja dionicama i poslovnim udjelima (Narodne novine 130/13), prema kojoj naknada za isplaćenu dividendu iznosi od 3,0 % od ostvarene dividende za dionice i poslovne udjele u vlasništvu imatelja, a za realiziranu prodaju dionica i poslovnih udjela naknada iznosi 6,0 % od ostvarene kupoprodajne cijene za dionice i poslovne udjele u vlasništvu imatelja. S obzirom na to da je odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu propisano da su sredstva koja se ostvare prodajom dionica i poslovnih udjela te podjelom dobiti trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima u skladu s propisima o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom upravlja CERP, primitak CERP-a, u 2018., kao ni u 2017., CERP Republici Hrvatskoj (Ministarstvu financija) nije obračunavao i naplaćivao navedene naknade. S obzirom na to da su tijekom 2018. najvećim dijelom prodavane dionice i udjeli iz portfelja Republike Hrvatske, a ne od drugih imatelja kojima je CERP mogao obračunavati i naplaćivati naknadu, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga su u odnosu na prethodnu godinu manji za 2.708.986,00 kn ili 72,5 %.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi u iznosu 10.921.024,00 kn, čine 1,9 % ukupnih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu znatno su se povećali, jer su u 2018. iskazani prihodi u iznosu 9.645.002,00 kn koji su ostvareni prilikom knjigovodstvenog evidentiranja otpisa obveza Ministarstva financija na temelju Sporazuma. U okviru ostalih prihoda, vrijednosno su značajniji prihodi od nadoknada režijskih troškova u iznosu 722.809,00 kn te prihodi od parničnih troškova u iznosu 421.088,00 kn.

Prihode od nadoknada režijskih troškova CERP ostvaruje na temelju Sporazuma o raspodjeli i načinu plaćanja troškova korištenja nekretnine u Zagrebu, Ivana Lučića 6-8, zaključenog u srpnju 2017. Prema navedenom Sporazumu, CERP podmiruje troškove korištenja koje po utvrđenom ključu raspodjele, namiruje od drugih korisnika navedene nekretnine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 1.665.743,00 kn, što je za 1.239.928,00 kn ili 291,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja je došlo zbog naplate prihoda od prodaje poslovnih objekata po okončanju sudskih postupaka. Najvećim se dijelom, u iznosu 860.624,00 kn, odnose na prihode od prodaje poslovnih objekata te na prihode od prodaje imovine koja je bila vlasništvo CERP-a u iznosu od 600.000,00 kn (nekretnina u Osijeku, a koju je CERP stekao iz preuzetog potraživanja od HPB-a) te na prihod ostvaren prodajom stanova koje je CERP kao potraživanje stekao u stečajnim postupcima u iznosu 136.437,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 533.740.376,00 kn, čine 90,4 % ukupnih prihoda i primitaka. Odnose se na primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici u iznosu 452.721.593,00 kn i od naplata glavnica danih zajmova i depozita u iznosu 81.018.783,00 kn. Na temelju odredbi Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu, kojima je propisano da su sredstva koja se ostvare prodajom dionica i poslovnih udjela trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima u skladu s propisima o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom upravlja CERP, primitak CERP-a u visini financijskih obveza u 2018., primici čine najznačajniji izvor financiranja CERP-a.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici u iznosu 452.721.593,00 kn ostvareni su prodajom dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora u iznosu 445.190.932,00 kn i trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu 7.530.661,00 kn.

U okviru primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora, iskazani su primici od prodaje dionica u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu 410.710.598,00 kn i u vlasništvu CERP-a u iznosu 34.480.334,00 kn. Prodaja dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava obavljena je na temelju provedenih postupaka javnog prikupljanja ponuda, javnog nadmetanja te prodajom na uređenom tržištu kapitala. Vrijednosno značajniji primici od prodaje dionica i udjela u glavnici u vlasništvu Republike Hrvatske odnose se na dionice društava Hoteli Makarska d.d., Makarska u iznosu 172.661.908,00 kn i Jadran d.d., Crikvenica u iznosu 166.024.528,00 kn. Vrijednosno značajniji primici od prodaje dionica i udjela u glavnici u vlasništvu CERP-a odnose se na dionice društva Jadran d.d., Crikvenica u iznosu 33.815.388,00 kn. Navedeni su primici ostvareni prodajom dionica javnim prikupljanjem ponuda.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu 7.530.661,00 kn, ostvareni su na temelju ugovora o prodaji dionica na obročnu otplatu, zaključenih ranijih godina.

Primici od naplata glavnica danih zajmova i depozita ostvareni su u iznosu 81.018.783,00 kn, a najvećim se dijelom, u iznosu 80.889.338,00 kn odnose na primitke iskazane knjigovodstvenim evidentiranjem prijeba potraživanja i obveza između CERP-a i Ministarstva financija na temelju Sporazuma.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 447.605.470,00 kn, što je za 212.144.594,00 kn ili 32,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	14.933.331,00	12.554.964,00	84,1
2.	Materijalni rashodi	5.420.373,00	5.674.211,00	104,7
3.	Financijski rashodi	16.176.313,00	3.858.473,00	23,9
4.	Ostali rashodi	47.333,00	150,00	0,3
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	381.641,00	405.915,00	106,4
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	622.791.073,00	425.111.757,00	68,3
	Ukupno	659.750.064,00	447.605.470,00	67,8
	Višak prihoda i primitaka	38.374.894,00	143.061.697,00	372,8

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 12.554.964,00 kn. Odnose se na bruto plaće u iznosu 10.544.924,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.757.290,00 kn i ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darove djeci, naknade za godišnji odmor, odlazak u mirovinu, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te ostalo) u iznosu 252.750,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za zaposlene su manji za 2.378.367,00 kn ili 15,9 %.

Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na ostale rashode za zaposlene, koji su manji jer u 2018. nije bilo rashoda po pravomoćnim sudskim presudama vezanim uz otpremnine zaposlenicima pravnih prednika CERP-a. Na plaće radnika CERP-a primjenjuju se propisi kojima se uređuju plaće u javnim službama.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 5.674.211,00 kn. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi ostvareni su za usluge u iznosu 2.600.804,00 kn, materijal i energiju u iznosu 1.346.182,00 kn te za ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 1.243.422,00 kn.

U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajnije su intelektualne i osobne usluge u iznosu 1.490.438,00 kn, od čega se najveći dio, u iznosu 1.229.022,00 kn, odnosi na usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja.

Rashodi za materijal i energiju veći su za 552.810,00 kn ili 69,7 % u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja je došlo zbog povećanja režijskih troškova ostvarenih na temelju Sporazuma o raspodjeli i načinu plaćanja troškova korištenja nekretnine u Zagrebu, zaključenog u srpnju 2017. Prema navedenom Sporazumu, CERP podmiruje režijske troškove svih korisnika navedene nekretnine, koje raspoređuje korisnicima nekretnine, po utvrđenom ključu te ostvaruje prihode od nadoknada režijskih troškova.

Financijski rashodi ostvareni u iznosu 3.858.473,00 kn, najvećim se dijelom odnose na kamate za primljene kredite te zatezne kamate. U odnosu na prethodnu godinu, manji su za 12.317.840,00 kn ili 76,1 %, najvećim dijelom zbog manjih kamata radi prijevremenog vraćanja kredita iz ranijeg razdoblja.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu 405.915,00 kn, najvećim se dijelom odnose se na nabavu računalne opreme u iznosu 107.706,00 kn i licenci u iznosu 102.286,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni u iznosu 425.111.757,00 kn, čine 95,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 197.679.316,00 kn ili 31,7 %, najvećim dijelom iz razloga što su se smanjili izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu 424.121.757,00 kn i izdatke za dane zajmove i depozite u iznosu 990.000,00 kn. U okviru izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova su iskazani izdaci za prijevremeni povrat kredita kod poslovne banke u iznosu 325.747.928,00 kn te iznos od 98.373.829,00 kn nastao knjigovodstvenim evidentiranjem prijeboga međusobnih potraživanja i obveza CERP-a i Ministarstva financija na temelju Sporazuma, kod kojeg se pri prijebogu potraživanja i obveza iskazuju prihodi i primici te rashodi i izdaci.

Izdaci za dane zajmove i depozite ostvareni u iznosu 990.000,00 kn odnose se na dugoročni depozit u poslovnoj banci namijenjen osiguranju povrata kredita (jamstvo CERP-a) odobrenog jednom trgovačkom društvu.

Višak prihoda i primitaka za 2018. je iskazan u iznosu 143.061.697,00 kn. Iz ranijeg razdoblja prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu 165.422.383,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 22.360.686,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 8.079.229.508,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	30.031.823,00	29.710.186,00	98,9
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	21.334.643,00	21.334.643,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	8.262.583,00	7.818.351,00	94,6
1.3.	Postrojenja i oprema	265.370,00	427.017,00	160,9
1.4.	Prijevozna sredstva	169.227,00	130.175,00	76,9
2.	Financijska imovina	8.821.426.021,00	8.049.519.322,00	91,2
2.1.	Novčana sredstva	81.772.137,00	129.677.931,00	158,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	337.201,00	1.199.329,00	355,7
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	701.924.011,00	386.051.557,00	55,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	7.886.607.807,00	7.426.756.415,00	94,2
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	125.308.382,00	97.386.050,00	77,7
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	9.292.038,00	8.384.503,00	90,2
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	16.184.445,00	63.537,00	0,4
	Ukupno imovina	8.851.457.844,00	8.079.229.508,00	91,3
3.	Obveze	3.454.100.115,00	1.448.461.675,00	41,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.527.763.246,00	1.258.407.662,00	82,4
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.925.224.140,00	190.054.013,00	9,9
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	1.112.729,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	5.397.357.729,00	6.630.767.833,00	122,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	8.851.457.844,00	8.079.229.508,00	91,3
	Izvanbilančni zapisi	4.300.160.922,00	4.092.451.455,00	95,2

Vrijednost imovine iskazana koncem 2018. u iznosu 8.079.229.508,00 kn, manja je u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine za 772.228.336,00 kn ili 8,7 %. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje vrijednosti dionica i udjela u glavnici za 459.851.392,00 kn i smanjenje potraživanja za dane zajmove za 315.872.454,00 kn.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina iskazana u iznosu 29.710.186,00 kn, odnosi se na zemljišta u Vukovaru i Kostreni u iznosu 21.334.643,00 kn te na poslovne objekte na navedenim lokacijama u iznosu 7.818.351,00 kn.

Novčana sredstva u iznosu 129.677.931,00 kn su sredstva na kunskim i deviznim računima u četiri poslovne banke.

Ukupna potraživanja iskazana koncem godine u iznosu 7.919.777.854,00 kn, odnose se na potraživanja za dionice i udjele u glavnici u iznosu 7.426.756.415,00 kn, dane zajmove u iznosu 386.051.557,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 97.386.050,00 kn, prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu 8.384.503,00 kn te na potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih, više plaćenih poreza i ostalog u iznosu 1.199.329,00 kn. Ukupna potraživanja iskazana koncem 2018., manja su za 803.691.585,00 kn ili 9,2 % od potraživanja iskazanih početkom godine, najvećim dijelom zbog smanjenja vrijednosti dionica i udjela u glavnici te smanjenja potraživanja za dane zajmove.

U okviru depozita, jamčevnih pologa, potraživanja od zaposlenih te potraživanja za više plaćene poreze i ostalo iskazanih u iznosu 1.199.329,00 kn, vrijednosno značajniji je namjenski oročen dugoročni depozit u poslovnoj banci u iznosu 990.000,00 kn, namijenjen osiguranju povrata kredita (jamstvo CERP-a) odobrenog jednom trgovačkom društvu.

Potraživanja za dane zajmove iskazana u iznosu 386.051.557,00 kn, manja su za 315.872.454,00 kn ili 45,0 % u odnosu na potraživanja iskazana početkom godine, najvećim dijelom zbog smanjenja vrijednosti danih zajmova neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu. Potraživanja za dane zajmove iskazana u iznosu 386.051.557,00 kn odnose se na zajmove trgovačkim društvima u iznosu 439.936.487,00 kn, zajmove trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 222.705.086,00 kn i zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u iznosu 191.712.838,00 kn, umanjenim za ispravak vrijednosti danih zajmova u iznosu 468.302.854,00 kn. Navedeni ispravak vrijednosti danih zajmova odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja koja su ranijih godina utužena ili su u stečajnom postupku te su u potpunosti ispravljena. U okviru zajmova danih trgovačkim društvima, vrijednosno značajnije je potraživanje od društva HŽ Infrastruktura u iznosu 129.243.076,14,00 kn. Potraživanja za zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u iznosu 191.712.838,00 kn odnose se na potraživanja od građana za prodane dionice na obročnu otplatu, na temelju ugovora zaključenih u ranijim godinama u iznosu 150.840.198,00 kn, koja su u cijelosti dospjela i utužena te na nedospjela dugoročna potraživanja od malih dioničara u iznosu 40.872.640,00 kn. Navedena potraživanja su koncem 2018. znatno manja u odnosu na stanje iskazano početkom godine, jer je stupanjem na snagu novog Zakona o upravljanju državnom imovinom, regulirana kupnja dionica i poslovnih udjela na temelju ugovora sklopljenih nakon 1. siječnja 1992. protivno članku 19. stavku 1. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 83/92, 84/92, 94/93, 2/94, 9/95, 21/96 i 118/99), a koji su se u evidencijama CERP-a vodili kao „ugovori s bespravnom popustom“ i bili su blokirani duže razdoblje. Stupanjem na snagu odredbe članka 66. Zakona, stvorena je mogućnost da kupci dionica/poslovnih udjela s kojima su zaključeni ugovori s bespravnom popustom zatraže izradu obračuna revaloriziranog duga i utvrdi stvarno stanje potraživanja od navedenih kupaca. Rok za podnošenje zahtjeva je šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, što je bilo do 2. prosinca 2018. Većina obračuna napravljena je do lipnja 2019., a rokovi plaćanja revaloriziranog duga su koncem 2019. Ugovori zaključeni s kupcima dionica/poslovnih udjela koji ne postupe u propisanom roku u skladu s odredbama članka 66. Zakona, smatraju se raskinutim.

Dionice i udjeli u glavnici iskazani koncem godine u iznosu 7.426.756.415,00 kn, čine 91,9 % ukupne imovine te su vrijednosno najznačajnija imovina CERP-a. Odnose se na nominalnu vrijednost dionica i udjela u glavnici društava u vlasništvu Republike Hrvatske i CERP-a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a kojima upravlja CERP. Od toga se na dionice i udjele u glavnici društava u vlasništvu Republike Hrvatske odnosi 6.611.552.365,00 kn, a u vlasništvu CERP-a 815.204.050,00 kn. U odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine, vrijednost dionica i udjela u glavnici je za 459.851.392,00 kn ili 5,8 % manja.

Do smanjenja je većim dijelom došlo zbog prodaje, raskida ugovora s malim dioničarima i investitorima, dodjele dionica HRVI i članovima obitelji smrtno stradalog odnosno zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, kao i prijašnjim vlasnicima primjenom odredbi Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, provođenja postupaka predstečajne nagodbe, promjene statusa društava te smanjenja temeljnog kapitala društava.

CERP ne raspolaže slobodno sa svim dionicama i udjelima kojima upravlja, jer se dio dionica i udjela u glavnici odnosi na trgovačka društva u stečaju (u iznosu 1.929.593.266,00 kn) ili su pod oznakom rezervacije (u iznosu 301.499.920,00 kn) iz razloga što se vode sudski sporovi zbog neriješenih imovinskopravnih odnosa ili su predviđene za dodjelu HRVI i prijašnjim vlasnicima oduzete imovine.

Državna imovina u obliku dionica i poslovnih udjela kojom kao zakonski zastupnik upravlja ili je u vlasništvu CERP-a, čini državni portfelj kojim upravlja CERP. Navedeni državni portfelj je koncem 2018. iznosio 5.097.845.283,00 kn, a obuhvaćao je 387 trgovačkih društava, od kojih osam nije obavljalo poslovnu aktivnost.

Od ukupno 379 aktivnih trgovačkih društava, u 352 trgovačka društva udio u vlasništvu ne prelazi 50,0 %, a u 27 trgovačkih društava udio u vlasništvu je veći od 50,0 % temeljnog kapitala društva. Od državnog portfelja kojim upravlja, CERP raspolaže s iznosom od 4.369.606.230,00 kn, a preostali dio kapitala trgovačkih društava pod oznakom je rezervacije.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana u iznosu 97.386.050,00 kn, sastoje se od potraživanja za prihode od imovine u iznosu 172.166.550,00 kn, potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode u iznosu 8.805.940,00 kn te potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 80.044,00 kn, umanjениh za ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 83.666.484,00 kn. Navedeni ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja koja su ranijih godina utužena ili su u stečajnom postupku te su u potpunosti ispravljena i potraživanja od društava u stečaju ispravljena po stopi od 75,0 %. U odnosu na stanje iskazano početkom godine manja su za 27.922.332,00 kn ili 22,3 %, najvećim dijelom zbog smanjenja potraživanja za prihode od financijske imovine koja su smanjena zbog knjigovodstvenog evidentiranja kompenzacije s Ministarstvom financija na temelju Sporazuma te otpisa nenaplativih potraživanja od društava brisanih iz sudskog registra.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana u iznosu 97.386.050,00 kn odnose se na potraživanja za prihode od financijske imovine u iznosu 39.836.199,00 kn (zatezne kamate od zakupa poslovnih prostora, najma stanova, kamate na dividendu, dividende, prodane stanove dobivene iz stečaja, potraživanja po predstečajnim nagodbama i drugo), za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 39.490.408,00 kn (zakup poslovnih prostora, najam stanova, pravo služnosti na šumskom zemljištu), za kamate na dane zajmove u iznosu 11.580.318,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 10.044,00 kn te druga potraživanja u iznosu 6.469.081,00 kn (kazne i upravne mjere, potraživanja po presudi, potraživanja za prefakturirane račune za režijske troškove, za parnične troškove, potraživanja po neosnovano stečenim novčanim sredstvima te refundacije troškova ranijih godina).

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine iskazana u iznosu 8.384.503,00 kn odnose se na potraživanja u iznosu 18.823.831,00 kn umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 10.439.328,00 kn (sumnjiva i sporna potraživanja). Potraživanja u iznosu 8.384.503,00 kn odnose se na potraživanja za prodane poslovne objekte u iznosu 4.695.582,00 kn, prodane stanove koji su bili u vlasništvu trgovačkih društava koja su imala sjedište u Srbiji i Crnoj Gori i stanove u otkupu u iznosu 3.232.988,00 kn te potraživanje od jednog društva za neprocijenjenu imovinu u postupku privatizacije u iznosu 455.933,00 kn.

Prema podacima iz Bilance, dospjela su potraživanja u iznosu 409.826.921,00 kn, a odnose se na dospjela potraživanja za dane zajmove u iznosu 318.858.567,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu 90.512.421,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 455.933,00 kn. U okviru dospjelih potraživanja za dane zajmove, vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 167.895.416,00 kn te potraživanja po ugovorima s malim dioničarima iz drugog kruga koji su utuženi u iznosu 150.840.198,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 38.573.173,00 kn te od financijske imovine u iznosu 37.566.646,00 kn. Dospjela potraživanja od prodaje nefinancijske imovine odnose se na potraživanje od jednog društva u stečaju. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2019.) naplaćena su potraživanja u iznosu 21.523.449,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda iskazani su u iznosu 63.537,00 kn, što je za 16.120.908,00 kn ili 99,6 % manje u odnosu na početak godine. Smanjenje je rezultat otplate kredita u cijelosti te su smanjene obveze kamata i tečajnih razlika. Najvećim dijelom se odnose na nerealizirane negativne tečajne razlike koje su nastale zbog knjigovodstvenog evidentiranja obveza ugovorenih u stranoj valuti.

Ukupne obveze iskazane koncem 2018. u iznosu 1.448.461.675,00 kn, su za 2.005.638.440,00 kn ili 58,1 % manje u odnosu obveze iskazane početkom godine. Značajnije smanjenje obveza rezultat je otpisa obveza prema Ministarstvu financija na temelju Sporazuma u iznosu 1.476.297.543,00 kn, prijevremenog povrata kredita u iznosu 325.747.928,00 kn te podmirenja obveze prema HZMO-u za prodane dionice/udjele u iznosu 105.767.236,00 kn. Ukupne se obveze odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.258.407.662,00 kn i obveze za kredite i zajmove u iznosu 190.054.013,00 kn. U okviru obveza za rashode poslovanja vrijednosno značajnije su ostale tekuće obveze u iznosu 1.257.162.624,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu 933.371,00 kn (plaća za prosinac 2018.) te obveze za materijalne rashode u iznosu u iznosu 308.549,00 kn.

U okviru ostalih tekućih obveza iskazanih u iznosu 1.257.162.624,00 kn vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze prema HZMO-u proizašle iz poslovanja Hrvatskog fonda za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond), pravnog prednika CERP-a, u razdoblju do 2000. u iznosu 1.083.385.601,00 kn, obveze prema Ministarstvu državne imovine preuzete od DAB-a u iznosu 106.020.810,00 kn, obveze prema HZMO-u za ostvarenu prodaju dionica iz portfelja HZMO-a u iznosu 46.280.778,00 kn, obveze za potraživanja od zakupa poslovnih prostora i najma stanova u iznosu 12.838.972,00 kn, obveze za ponudbene garancije i ostale kratkoročne obveze Fonda u iznosu 4.616.398,00 kn te obveze za ponudbene garancije i jamčevine u iznosu 3.907.421,00 kn.

Obveze prema HZMO-u proizašle iz poslovanja Fonda u razdoblju do 2000. u iznosu 1.083.385.601,00 kn odnose se na obveze za više ustupljenu nominalnu vrijednost dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni u iznosu 914.571.639,00 kn i obveze za ustupljene i prodane dionice i udjele putem Fonda na Varaždinskoj burzi u iznosu 168.813.962,00 kn.

Odlukom Upravnog vijeća iz studenog 2014., stručne službe CERP-a su bile zadužene za poduzimanje potrebnih radnji u cilju otpisa obveza prema HZMO-u ili rješavanja obveza na drugi odgovarajući način. U cilju iznalaženja rješenja vezanog uz navedene obveze, CERP je održao niz sastanaka s predstavnicima HZMO-a, tadašnjeg DUUDI-a, Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Ministarstva financija te je u konačnici utvrđeno da CERP ne raspolaže dionicama, udjelima ili drugim sredstvima kojima bi podmirio navedene obveze, da za obveze CERP-a jamči Republika Hrvatska te da o njima može odlučiti jedino Vlada RH. Na potrebu rješavanja navedenog pitanja, u više je navrata upozoravao Državni ured za reviziju u okviru obavljenih revizija HZMO-a.

Do kolovoza 2019. nije postignuta suglasnost o rješavanju statusa navedenih obveza.

Obveze za kredite i zajmove se odnose na obveze za zajmove od državnog proračuna u iznosu 190.054.013,00 kn, odnosno obveze prema Ministarstvu financija vezano za otkup potraživanja od Hrvatske poštanske banke (dalje u tekstu: HPB) u razdoblju 2002.-2004. Ugovor o ustupu rizičnih potraživanja HPB-a zaključen je između Fonda i HPB-a na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz 2001. Naknadu za ustupljena potraživanja uvećanu za kamatu umjesto Fonda podmirilo je temeljem državnog jamstva Ministarstvo financija. Sporazumom o uređenju međusobnih obveza i potraživanja iz ožujka 2018., kojeg su zaključili Ministarstvo financija i CERP, dio duga CERP-a po navedenoj osnovi u iznosu 475.320.053,70 kn otpisan je, a dio duga u iznosu 190.054.013,00 kn treba biti reguliran naknadno, u skladu s odlukama Vlade RH iz 2013. i 2014. (Odluka o međusobnom podmirivanju dugovanja između HŽ Infrastrukture d.o.o., Agencije i Republike Hrvatske od 13. lipnja 2013. te Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o međusobnom podmirivanju dugovanja između HŽ Infrastrukture d.o.o., Agencije i Republike Hrvatske od 19. ožujka 2014.), nakon potpisivanja ugovora između CERP-a, HŽ Infrastrukture d.o.o. i Republike Hrvatske (Ministarstva financija).

Prema podacima iz Bilance, dospjele su obveze u iznosu 1.425.891.379,00 kn, od čega se na obveze prema Republici Hrvatskoj i drugim državnim tijelima od upravljanja dionicama/poslovnim udjelima te nekretninama odnosi 1.235.799.834,00 kn, obveze za zajmove prema Ministarstvu financija (s osnova otkupa potraživanja od jedne poslovne banke iz razdoblja od 2001. do 2004.) u iznosu 190.054.013,00 kn te obveze za materijalne rashode u iznosu 37.532,00 kn. Do vremena trajanja revizije (kolovoz 2019.), podmirene su obveze u iznosu 5.159.304,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu 6.630.767.833,00 kn, odnose se na vlastite izvore i ispravak vlastitih izvora u iznosu 6.560.196.369,00 kn, obračunane prihode poslovanja u iznosu 84.547.647,00 kn, obračunane prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 8.384.503,00 kn i manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 22.360.686,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani koncem godine u iznosu 4.092.451.455,00 kn, odnose se na sudske sporove u tijeku u iznosu 3.701.000.211,00 kn (od čega na sporove u kojima je CERP tuženik u iznosu 3.098.095.763,00 kn, a u kojima je tužitelj 602.904.448,00 kn) te portfelj HZMO-a (nominalne vrijednosti dionica i udjela) kojim upravlja CERP u iznosu 391.451.244,00 kn.

Osim sudskih sporova u tijeku čija se novčana vrijednost iskazuje u izvanbilančnim zapisima, u tijeku su i upravni sporovi koji nemaju izražene novčane protuvrijednosti, stoga se ne iskazuju u izvanbilančnim zapisima. To su upravni sporovi pokrenuti protiv rješenja koja je donio CERP, jer Zakon o upravljanju državnom imovinom (kao ni stari Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske), ne dopušta žalbu protiv rješenja koje donosi CERP, nego pokretanje upravnog spora. Prema evidencijama CERP-a, protiv rješenja donesenih u upravnim postupcima utvrđivanja procijenjene, odnosno neprocijenjene imovine, do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2019.) u tijeku je devet upravnih sporova.

Tako se, između ostalog, vodi upravni spor u kojem se traži poništenje Rješenja CERP-a iz listopada 2016., kojim se u upravnom postupku utvrđivanja neprocijenjene imovine utvrdilo da određena imovina nije procijenjena u vrijednost društvenog kapitala u postupku pretvorbe i privatizacije jednog društvenog poduzeća.

Trgovačko društvo nastalo pretvorbom i privatizacijom navedenog društvenog poduzeća, pokrenulo je upravni spor protiv Rješenja, jer smatra da je isto neispravno, doneseno na temelju neispravno utvrđenog činjeničnog stanja. Naime, u prosincu 2014. je na zahtjev stranke (strukovne udruge izvođača) pokrenut upravni postupak utvrđivanja neprocijenjene pokretne imovine u obliku fonograma, odnosno cjelokupne fonoteke u postupku pretvorbe navedenog društvenog poduzeća. Rješenjem Agencije za restrukturiranje i razvoj iz siječnja 1993. dana je suglasnost društvu na provedbu pretvorbe s osnovnom glavnicom koja je jednaka procijenjenoj vrijednosti društvenog kapitala poduzeća. U Elaboratu o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća iz lipnja 1992., u okviru Izvješća o utvrđivanju tržišne vrijednosti, pod stavkom Aktiva, Sitan inventar, iskazana je stavka „zalihe snimljenih muzičkih traka“ uz napomenu: „Zalihe muzičkih traka čine trake koje se čuvaju stanovito vrijeme, a zatim se otpisuju odnosno uništavaju“. Rješenjem iz listopada 1993. je utvrđeno da će se dio „fonoteke“ (fundusa fonograma) za koje nadležni organi utvrde da se ne smatra dijelom nacionalnog kulturnog blaga Republike Hrvatske naknadno procijeniti, a dionice u protuvrijednosti prenijeti Hrvatskom fondu za privatizaciju, što prema evidenciji CERP-a naknadno nije provedeno. U studenome 2014. Hrvatski državni arhiv je donio Rješenje kojim je, između ostalog, utvrdio da u Rješenju navedena dokumentacijska zbirka arhivskog gradiva, koja uključuje fonoteku (fundus fonograma), u posjedu navedenog trgovačkog društva u cijelosti ima svojstvo kulturnog dobra koju je dužno čuvati i održavati u primjerenim uvjetima, zaštititi od oštećivanja, uništenja ili gubitka i koja će se upisati u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara, iz čega se može zaključiti da je cjelokupna fonoteka (fundus fonograma) procijenjena. Naknadno, Ministarstvo kulture se u kolovozu 2016. bez dodatnog obrazloženja i argumentacije očitivalo da fundus fonograma (fonoteka) bivšeg društvenog poduzeća nikad nije bila procijenjena pa samim time niti uključena u privatizacijski postupak te da iskazuje izravan interes u cijelosti preuzeti brigu i nadzor nad daljnjim postupanjem s fonotekom po okončanju postupka. Nakon provedenog upravnog postupka, CERP je 2016. donio navedeno Rješenje čije se poništenje traži. U travnju 2019. Upravni sud je donio Presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja. Trgovačko društvo je podnijelo žalbu protiv navedene Presude.

Javna nabava

Planom nabave za 2018. planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti 3.019.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2018. donesene su četiri izmjene i dopune Plana nabave, nakon kojih je planirana nabava roba, usluga i radova u iznosu 3.620.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Ustrojen je Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). Registar ugovora, plan nabave te izmjene i dopune plana nabave, objavljeni su na mrežnim stranicama CERP-a i u Elektroničkom oglasniku javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi CERP-a, u 2018. je zaključen jedan ugovor za nabavu usluga na temelju provedenog otvorenog postupka javne nabave u vrijednosti 200.375,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn i radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) je iznosila 1.431.833,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Odnosi se na nabavu usluga u iznosu 729.227,00 kn, roba u iznosu 632.106,00 kn te radova u iznosu 70.500,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 22. svibnja do 3. prosinca 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi poslovanja.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14)
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
5. Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske
6. Zakon o upravljanju državnom imovinom
7. Uredba o visini naknade za obavljanje poslova upravljanja dionicama i poslovnim udjelima
8. Uredba o načinu prodaje dionica i poslovnih udjela (Narodne novine 129/13 i 66/14)
9. Uredba o načinima raspolaganja dionicama i udjelima (Narodne novine 95/18)
10. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)
11. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17 i 47/18)
12. Zakon o javnoj nabavi
13. Pravilnik o javnoj i jednostavnoj nabavi te stvaranju ugovornih obveza u CERP-u
14. Statut Centra za restrukturiranje i prodaju.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju CERP-a. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima CERP-a. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih i ulaznih računa, popisa imovine i obveza, ostvarenih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, postupaka javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima CERP-a i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima obuhvaćenim revizijom.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi i primici, rashodi i izdaci te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i imovinu u dijelu koji se odnosi na potraživanja.

1. Djelokrug CERP-a

1.1. Djelokrug CERP-a obuhvaća, između ostalog, upravljanje dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska, ako se ta imovina odnosi na pravne osobe koje nisu od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji HZMO i DAB ako ih je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka te ako upravljanje tom imovinom nije povjereno drugom tijelu posebnim zakonom, kao i sudjelovanje u restrukturiranju trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ima vlasničke ovlasti.

Strateški cilj CERP-a je održivo, učinkovito i transparentno upravljanje i raspolaganje državnom imovinom iz nadležnosti CERP-a s prioritetnim ciljem izlaska države iz vlasništva trgovačkih društava koja nisu utvrđena kao društva od strateškog, odnosno posebnog interesa.

Sastavljen je Program rada za 2018., u kojem su opisane planirane aktivnosti iz svih područja poslovanja CERP-a. Tako su, između ostalog, sastavljeni planovi prodaje dionica i poslovnih udjela kojima upravlja ili su u vlasništvu CERP-a, planirano je donošenje odluka o restrukturiranju te poduzimanje svih potrebnih radnji u postupcima predstečajnih nagodbi, stečajeva i likvidacija trgovačkih društava čijim dionicama i poslovnim udjelima upravlja CERP.

Prema podacima iz Programa rada za 2018., državna imovina u obliku dionica i poslovnih udjela kojom upravlja ili je u vlasništvu CERP-a (dalje u tekstu: državni portfelj kojim upravlja CERP) je početkom 2018. iznosila 5.657.500.530,00 kn, a obuhvaćala je 407 trgovačkih društava, od kojih deset nije obavljalo poslovnu aktivnost. Od 397 aktivnih trgovačkih društava, njih 367 odnosno 92,4 % aktivnog državnog portfelja su društva čiji udio u vlasništvu ne prelazi 50,0 % temeljnog kapitala (manjinski portfelj), a 30 društava odnosno 7,6 % navedenog portfelja su društva u kojima udio u vlasništvu prelazi 50,0 % temeljnog kapitala (većinski portfelj). Nadalje, 269 društava ili 73,3 % manjinskog državnog portfelja kojim upravlja CERP, čine društava u kojima CERP upravlja s manje od 10,0 % temeljnog kapitala, što znači da u njima nema znatniji utjecaj. Većinski se državni portfelj kojim upravlja CERP, sastoji uglavnom od prezaduženih društava opterećenih problemima i prevelikim brojem zaposlenih, čije su obveze često veće od vrijednosti temeljnog kapitala, a poslovanje neekonomično i neprofitabilno.

Kod plana prodaje državnog portfelja kojim upravlja CERP, osnovni kriteriji na temelju kojih se utvrđuje način prodaje dionica i poslovnih udjela su organizacijski oblik trgovačkog društva i postotak učešća državnih imatelja u temeljnom kapitalu trgovačkog društva.

Planom prodaje manjinskog državnog portfelja za 2018. je, između ostalog, planirano završiti sve postupke prodaje dionica/poslovnih udjela koji su u tijeku te pokrenuti novu prodaju dionica/poslovnih udjela najmanje 70 trgovačkih društava. Planom prodaje većinskog državnog portfelja za 2018. planirano je okončanje četiri postupka prodaje dionica/poslovnih udjela koji su u tijeku te pokretanje novih postupaka prodaje najmanje četiri trgovačka društva.

S obzirom na sadržaj i strukturu državnog portfelja kojim upravlja, CERP je nadležan za pokretanje postupaka prodaje, dok sama realizacija prodaje ne ovisi o njemu nego o financijsko-ekonomskom položaju i atraktivnosti društva koje se prodaje, potražnji na tržištu, interesu potencijalnih investitora, gospodarskom stanju i drugim objektivnim razlozima na koje CERP ne može utjecati.

Financiranje CERP-a određeno je Zakonom o upravljanju državnom imovinom, koji propisuje financiranje vlastitim sredstvima, naknadama za upravljanje i raspolaganje dionicama i udjelima trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kao i onih čiji su imatelji HZMO i DAB, a kojima upravlja CERP, zatim donacijama, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, sredstvima iz instrumenata programa i fondova Europske unije i drugim sredstvima u skladu sa zakonom. Odredbom članka 23. stavka 2. navedenog Zakona je također propisano i to, da su primici od prodaje dionica i udjela u vlasništvu Republike Hrvatske, prihodi iz sredstava ostvarenih podjelom dobiti, odnosno ostatka stečajne ili likvidacijske mase društava čijih dionica i udjela je imatelj Republika Hrvatska, a kojima upravlja Centar, primitak odnosno prihod državnog proračuna, osim ako Vlada Republike Hrvatske ne donese posebnu odluku da ti prihodi pripadaju CERP-u za podmirenje financijskih obveza.

Upravno vijeće CERP-a je u rujnu 2017. potvrdilo financijski plan za 2018., koji je sastavljen u skladu sa načinom financiranja propisanim Zakonom o upravljanju državnom imovinom, bez primjene odredbe članka 23. stavka 2. Prema navedenom financijskom planu, prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci iznose 134.900.000,00 kn.

U Programu rada CERP-a za 2019., navedeno je da su u 2018. donesene odluke o prodaji dionica/poslovnih udjela za ukupno 67 trgovačkih društava za čije je upravljanje nadležan CERP, dok je prodano dionica/poslovnih udjela 35 trgovačkih društava u vrijednosti 446.111.315,00 kn. Osim prodaje dionica/poslovnih udjela, CERP je naplatio dividende u iznosu od 30.776.989,00 kn i ostvario prihod od društava u stečaju u iznosu 4.717.939,00 kn.

Navedeni se podaci odnose na prihode i primitke vezane uz Državni portfelj kojim upravlja CERP, a čiji su imatelji dionica/poslovnih udjela osim CERP-a, Republika Hrvatska i drugi imatelji. Prihodi i primici koji se odnose na CERP kao imatelja, znatno su manji. Prema podacima iz poslovnih knjiga CERP-a iz 2018., primici od prodaje dionica/poslovnih udjela iskazani su u iznosu 34.480.334,00 kn, primici od prodaje dionica/poslovnih udjela na temelju ugovora o prodaji dionica na obročnu otplatu zaključenih ranijih godina u iznosu 7.530.661,00 kn, prihod ostvaren po isplatama na temelju rješenja iz predstečajnih nagodbi u iznosu 365.864,00 kn, prihodi od naknada koje CERP obračunava i naplaćuje imateljima za isplaćene dividende i realiziranu prodaju dionica i poslovnih udjela u iznosu 219.456,00 kn te prihodi od dividendi od dionica i udjela u vlasništvu CERP-a u iznosu 17.927,00 kn.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2018., rashodi CERP-a su ostvareni u iznosu 22.493.713,00 kn, a izdaci u iznosu 425.111.757,00 kn. Obveze iskazane koncem godine iznosile su 1.448.461.675,00 kn, od čega su dospjele u iznosu 1.425.891.379,00 kn.

Iz navedenog je vidljivo da osnovni izvori financiranja propisani Zakonom o upravljanju državnom imovinom nisu dostatni za poslovanje CERP-a, stoga se mogućnost primjene odredbe članka 23. stavka 2. Zakona o upravljanju državnom imovinom, nameće kao potrebna. Vlada Republike Hrvatske nije donijela posebnu odluku da sredstva koja su trebala biti prihod državnog proračuna pripadnu CERP-u za podmirenje financijskih obveza, ali je odredbom članka 28. Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu, propisano da su sredstva koja se ostvare prodajom dionica i poslovnih udjela trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima sukladno propisima o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom upravlja Centar za restrukturiranje i prodaju, primitak Centra za restrukturiranje i prodaju u visini financijskih obveza u 2018. godini, a razlika se uplaćuje u državni proračun. Sredstva ostvarena podjelom dobiti trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima sukladno propisima o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom upravlja Centar za restrukturiranje i prodaju, prihod su Centra za restrukturiranje i prodaju i uplaćuju se na njegov račun. Sredstva doznačena Centru za restrukturiranje i prodaju, kao pravnom sljedniku Agencije za upravljanje državnom imovinom, temeljem upravljanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, prihod su Centra za restrukturiranje i prodaju i uplaćuju se na njegov račun. Ostatak stečajne ili likvidacijske mase trgovačkih društava iz stavka 1. ovoga članka prenosi se u vlasništvo Centra za restrukturiranje i prodaju, razmjerno učešću Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu tih trgovačkih društava. Višak ostvarenih prihoda nad rashodima Centra za restrukturiranje i prodaju prihod je državnog proračuna.

Zbog navedenoga su u prosincu 2018. donesene izmjene i dopune financijskog plana za 2018., kojima se financijski plan znatno povećao. Izmjenama i dopunama financijskog plana za 2018. planirani su prihodi i primici u iznosu 743.000.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 452.970.000,00 kn te je planiran prijenos depozita u narednu godinu u iznosu 290.030.000,00 kn (kojeg čine višak primitaka u iznosu 244.625.000,00 kn i višak prihoda u iznosu 45.405.000,00 kn).

Odredbama zakona o izvršavanju državnog proračuna za 2014., 2015., 2016. i 2017., također je propisano financiranje CERP-a sredstvima koja su trebala biti prihod/primitak državnog proračuna, a koja je CERP koristio za podmirivanje obveza na temelju ugovora koje je zaključio za račun Republike Hrvatske kao i za podmirivanje svojih obveza.

S obzirom na to da do listopada 2019. nije donesena posebna odluka kojom bi bilo određeno da prihodi iz članka 23. stavka 2. Zakona o upravljanju državnom imovinom pripadaju CERP-u, niti je slično propisano Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu, zbog neizvjesnosti budućeg financiranja poslovanja, CERP tijekom 2019. nije podmirivao pojedine dospjele obveze, iako je na raspolaganju imao novčanih sredstava.

Državni ured za reviziju mišljenja je da se pitanje financiranja pravnih osoba s javnim ovlastima ne bi trebalo uređivati posebnim odlukama Vlade RH, kao ni zakonima koji su u primjeni jednu godinu, jer je to rješenje kratkoročno, a ima utjecaj i na kvalitetu donesenih godišnjih i strateških planova.

1.2. U vezi s mišljenjem Državnog ureda za reviziju o pitanju financiranja pravnih osoba s javnim ovlastima, CERP u očitovanju obrazlaže da je odredbom članka 23. stavka 2. Zakona o upravljanju državnom imovinom dana mogućnost da se donese posebna odluka Vlade RH u svezi prihoda i primitaka CERP-a s obzirom na to da odredbama navedenog Zakona definirani izvori financiranja nisu dostatni za poslovanje CERP-a, obavljanje osnovne djelatnosti te podmirenje preuzetih obveza. Do 2018. financiranje CERP-a bilo je regulirano odredbama Zakona o izvršavanju državnog proračuna. Prema postojećem zakonodavnom okviru, definirani izvori financiranja nisu dostatni za redovito poslovanje CERP-a te je potrebno iznaći novi način financiranja, a to može biti u skladu s postojećom odredbom članka 23. stavka 2. Zakona o upravljanju državnom imovinom, ili da se u eventualno budućoj izmjeni i dopuni navedenog Zakona utvrdi mogućnost da CERP djelomično ili u cijelosti zadrži dio ostvarenih primitaka od prodaje dionica/udjela trgovačkih društva u vlasništvu RH, prihoda iz sredstava ostvarenih podjelom dobiti, odnosno ostatka stečajne ili likvidacijske mase društava čijih dionica i udjela je imatelj RH, a kojima upravlja CERP.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. CERP je izvanproračunski korisnik državnog proračuna koji vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima za proračunske korisnike.

- Poslovne knjige

Dionice i udjeli u glavnici iskazani u financijskim izvještajima CERP-a odnose se na dionice i udjele u glavnici društava u vlasništvu Republike Hrvatske i CERP-a, kojima upravlja CERP, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Na temelju Aneksa br.1 Sporazumu o preknjiženju dionica i poslovnih udjela u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske iz ožujka 2018., izvršen je prijenos dionica i udjela u glavnici deset trgovačkih društava između CERP-a i Ministarstva državne imovine. Prijenos je evidentiran na način da su iz poslovnih knjiga CERP-a isknjižene dionice dva trgovačka društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u iznosu 577.082.880,00 kn te dane na upravljanje Ministarstvu državne imovine, a iz navedenog su Ministarstva CERP-u dane na upravljanje i u poslovnim knjigama evidentirane dionice i udjeli osam trgovačkih društava koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, u iznosu 494.331.880,00 kn. Navedeni su poslovni događaji evidentirani istodobno kao smanjenje, odnosno povećanje imovine na računu računskog plana dionice i udjeli u glavnici te na pripadajućem računu izvora vlasništva.

Također, na isti su način, kao smanjenje ili povećanje imovine na računu računskog plana dionica i udjela u glavnici te na pripadajućem računu izvora vlasništva, evidentirani i poslovni događaji koji su posljedica promjene visine temeljnog kapitala trgovačkih društava, promjene nominalne vrijednosti dionice/poslovnog udjela, brisanja društava iz sudskog registra i drugo.

Navedeni poslovni događaji nisu istodobno evidentirani u poslovnim knjigama i u okviru odgovarajućih računa računskog plana podskupine 915 Promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza. Odredbama članka 80. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je, između ostalog, propisano da su promjene u vrijednosti i promjene u obujmu imovine događaji koji utječu na imovinu, a nisu rezultat aktivnosti odnosno transakcija te iznimno od navedenog, kao promjene u obujmu imovine se iskazuje reklasifikacija i zamjena jedne vrste imovine drugom. Također, promjene u vrijednosti (revalorizacija) su najčešće rezultat inflacije ili promjena u tržišnoj vrijednosti imovine, a promjene u obujmu su najčešće rezultat početka priznavanja odnosno prestanka priznavanja imovine i drugih promjena u količini i kvaliteti već priznate imovine.

Zbog navedenog načina evidentiranja prijenosa dionica i udjela u glavnici te promjena u vrijednosti i obujmu uslijed promjena temeljnog kapitala, brisanja društava iz sudskog registra i drugog, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, koji je sastavljen u okviru financijskih izvještaja CERP-a, nije cjelovit jer u njemu nisu iskazani svi podaci o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine.

Državni ured za reviziju nalaže prijenose financijske imovine koji se odnose na dionice i udjele u glavnici te druge promjene u vrijednosti i obujmu imovine koje nisu rezultat aktivnosti odnosno transakcija, evidentirati u poslovnim knjigama na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te u okviru financijskih izvještaja CERP-a sastavljati cjeloviti Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza.

Prema podacima iz Bilance, dospjela su potraživanja u iznosu 409.826.921,00 kn. Odnose se na dospjela potraživanja za dane zajmove u iznosu 318.858.567,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu 90.512.421,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 455.933,00 kn. Od navedenih dospjelih potraživanja, potraživanja starija od godinu dana iznose 396.266.205,00 kn.

Ispravak vrijednosti potraživanja obračunan je za sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 572.278.032,00 kn po stopi od 100,0 %, pa im je knjigovodstvena vrijednost jednaka nuli. Po stopi od 75,0 % obračunan je ispravak vrijednosti za potraživanja za zakupnine (stečaj) u iznosu 5.628.009,00 kn te za potraživanja za zatezne kamate u iznosu 511.902,00 kn. Za ostala dospjela potraživanja u iznosu 396.266.205,00 kn, kod kojih se s naplatom kasnilo više od jedne godine, ispravak vrijednosti nije obračunan.

Odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je, između ostalog, propisano da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana koncem godine u iznosu 572.278.032,00 kn, odnose se na utužena potraživanja ili ona u postupku stečaja. Navedena su potraživanja u potpunosti ispravljena (obračunan je ispravak vrijednosti po stopi od 100,0 %), ali su zadržana u bilančnoj evidenciji te se i nadalje prate do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu. Ako se postigne sporazum o obročnoj otplati ili se potraživanje prijavi u postupak predstečajne nagodbe ili se djelomično otplati, potraživanje se više ne vodi kao sumnjivo i sporno. U pojedinim slučajevima potraživanja se zadržavaju u knjigovodstvenim evidencijama i nakon okončanja postupka i brisanja društva iz sudskog registra ako postoji mogućnost naknadne naplate iz stečajne mase ili se potraživanja mogu naplatiti od založnog dužnika.

Državni ured za reviziju nalaže koncem godine provoditi ispravak vrijednosti potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci o vrijednosti imovine evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima bili istiniti.

Također, nalaže prije evidentiranja u poslovne knjige provjeriti podatke o statusu i iznosu potraživanja u pomoćnim evidencijama, a za potraživanja za čiju naplatu više nema pravne osnove, predlaže nastaviti s brisanjem nenaplativih potraživanja iz svojih poslovnih knjiga na temelju odluka nadležnih tijela, a nakon zaprimanja relevantne dokumentacije.

- Dionice i udjeli u glavnici

Vrijednost dionica i udjela u glavnici iskazanu koncem godine u iznosu 7.426.756.415,00 kn, čine nominalna vrijednost dionica i udjela u glavnici društava u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu 6.611.552.365,00 kn i društava u vlasništvu CERP-a u iznosu 815.204.050,00 kn. Podaci o vrijednosti dionica i udjela (raspoloživa nominalna vrijednost, vlasnički udio te rezervacije u temeljnom kapitalu), dobivaju se iz pomoćnih analitičkih evidencija koje vodi CERP.

Svaka promjena vezana uz dionice/poslovne udjele unosi se u navedene analitičke evidencije (baze podataka) nakon dobivenih informacija o poslovnom događaju (prodaje dionica/udjela, dodjele, promjene visine temeljnog kapitala, promjene udjela u vlasništvu, raskida ugovora s malim dioničarima i ulagačima, provođenja predstečajne nagodbe, brisanja društava iz sudskog registra, promjene rezervacija, statusne promjene društva i drugo). Promjene evidentirane u pomoćnim analitičkim evidencijama CERP-a, ne evidentiraju se istodobno i u poslovnim knjigama, nego se podaci usklađuju kvartalno, na način da se podaci u poslovnim knjigama ispravljaju u odnosu na stanje iskazano u pomoćnim analitičkim evidencijama (bazama podataka). Navedena su usklađenja posljedica velikog broja poslovnih promjena, kod kojih se (ovisno o poslovnom događaju) vrijednost dionica i poslovnih udjela na pojedinim računima u poslovnim knjigama umanjuje, a na pojedinima uvećava. Navedena umanjivanja, odnosno uvećanja su zbirna, pa se ne vide pojedinačne promjene u okviru računa, koje mogu biti pojedinačno uvećanje i umanjivanje. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih je usklađenje evidentirano, nemaju priloženu dokumentaciju o vrstama pojedinačnih poslovnih promjena.

Odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama te da je isprava za knjiženje uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Prema podacima iz pomoćnih analitičkih evidencija CERP-a koji su evidentirani u poslovnim knjigama koncem 2017., vlasnički udio Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu jednog trgovačkog društva (koji je iznosio 386.135.400,00 kn) bio je 79,85 %, što je nominalna vrijednost iskazana u iznosu 308.339.250,00 kn. Odlukom Glavne skupštine društva, u listopadu 2017. je izvršeno pojednostavljeno smanjenje temeljnog kapitala sa 386.135.400,00 kn na 42.903.930,00 kn. Do smanjenja je došlo radi pokrića gubitka iz prethodnog razdoblja i izravnavanja niže vrijednosti u svrhu saniranja društva, a provedeno je na način da je smanjen nominalni iznos dionica od 30,00 kn te su se spojile tri dionice u jednu, nominalne vrijednosti 10,00 kn.

Republika Hrvatska je tada zadržala svoj udio u temeljnom kapitalu od 79,85 %, što je tada iznosilo 34.259.910,00 kn. Navedeno je smanjenje temeljnog kapitala, a samim time i nominalne vrijednosti vlasničkog udjela, u poslovnim knjigama CERP-a evidentirano koncem ožujka 2018., u okviru kvartalne usklade poslovnih knjiga s pomoćnim evidencijama. Zbog navedenog, vrijednost dionica i udjela u glavnici iskazana u financijskim izvještajima CERP-a početkom 2018., bila je za 274.079.340,00 kn veća nego je trebala biti.

Nadalje, na temelju Odluke Vlade RH o davanju ovlasti za sklapanje ugovora o ustupu i kupoprodaji tražbina prema trgovačkom društvu, u lipnju 2018. Republika Hrvatska (Ministarstvo financija) je otplatila kredite navedenog društva, od čega glavnice u iznosu 450.000.000,00 kn i kamata u iznosu 3.454.395,00 kn te je na taj način stekla pravo pretvaranja potraživanja u temeljni kapital društva. Na temelju navedenog prava pretvaranja potraživanja u temeljni kapital društva, Glavna skupština društva je u srpnju 2018. donijela Odluku o povećanju temeljnog kapitala ulozima u pravima i izdavanju dionica uz isključenje prava prvenstva dioničara društva te je povećan temeljni kapital društva ulogom u pravima unosom potraživanja u iznosu 450.000.000,00 kn. Temeljni je kapital tako povećan sa dotadašnjih 42.903.930,00 kn na 492.903.930,00 kn. Nadalje, na temelju Odluke Glavne skupštine društva iz srpnja 2018. je radi pokrića gubitka društva ostvarenog u 2017., u svrhu saniranja društva i prenošenja sredstava u rezerve kapitala, temeljni kapital smanjen na 100.287.010,00 kn. Pojednostavljeno smanjenje je izvršeno na način da se nominalni iznos redovnih dionica smanjio ispod minimuma (sa 10,00 kn na 2,04 kn) te se tako dobivenih pet redovnih dionica spojilo u jednu novu, nominalnog iznosa 10,00 kn. Nakon navedenog smanjenja temeljnog kapitala, uslijedila je uplata investitora u novcu u iznosu 450.000.000,00 kn, pa se temeljni kapital ponovno povećao te iznosi 550.287.010,00 kn. Nakon navedenog povećanja temeljnog kapitala uplatom investitora u novcu, udio vlasništva Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu društva se smanjio na 17,9 %.

Nadalje, Ministarstvo financija je sastavilo Uputu o knjigovodstvenim evidencijama kojom je uputilo CERP da u svojim poslovnim knjigama evidentira pretvaranje potraživanja Republike Hrvatske u temeljni kapital navedenog trgovačkog društva, na način da se izvrši prijenos financijske imovine (dionica) iz poslovnih knjiga Ministarstva financija u poslovne knjige CERP-a, sve u okviru promjena u obujmu imovine te da daljnje promjene temeljnog kapitala (pojednostavljeno smanjenje, pa povećanje) koje su već provedene u sudskom registru, provede i u svojim poslovnim knjigama. CERP je po navedenoj Uputi postupio te je u svojim poslovnim knjigama evidentirao povećanje dionica i udjela u glavnici u iznosu 450.000.000,00 kn. Međutim, navedene promjene temeljnog kapitala društva već su bile evidentirane u okviru posljednje kvartalne usklade poslovnih knjiga s internim bazama podataka CERP-a, izvršene koncem 2018. S obzirom na to da knjigovodstvene isprave na temelju kojih je usklađenje evidentirano nemaju priloženu dokumentaciju o vrsti poslovne promjene, nije bilo vidljivo (transparentno) da su promjene temeljnog kapitala, a time i nominalna vrijednost vlasničkog udjela, već evidentirane. Zbog naknadnog evidentiranja na temelju Upute Ministarstva financija, dionice i udjeli u glavnici su u poslovnim knjigama CERP-a evidentirani, a u financijskim izvještajima iskazani za 450.000.000,00 kn više nego su trebale biti.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici iskazana u financijskim izvještajima, temelji se na podacima iz pomoćnih evidencija koje vode službe CERP-a. Odredbama Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 - Odluka Ustavnog suda, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19) propisano je da su mjerodavni podaci o broju i nominalnoj vrijednosti dionica oni podaci koji se vode u registru dionica, odnosno podaci na računu dioničara kojeg za dionice trgovačkog društva vodi zakonom za to ovlaštena pravna osoba, a mjerodavan podatak o broju i nominalnoj vrijednosti poslovnih udjela je podatak koji se vodi u knjizi poslovnih udjela te se članom trgovačkog društva smatra samo onaj koji je upisan u knjizi poslovnih udjela, o čijem je članstvu obaviješten registarski sud.

Slijedom navedenog, CERP navodi da se zbog objektivnih razloga podaci u pomoćnim evidencijama koje on vodi, u pojedinim slučajevima razlikuju od podataka iz registra dionica, odnosno knjiga poslovnih udjela. Također, pojedini se podaci o dionicama i udjelima iz pomoćnih evidencija razlikuju od podataka iz evidencija unutarne ustrojstvene jedinice zadužene za restrukturiranje i prodaju, čiji se podaci koriste za interne analize i javne objave. Odstupanja se odnose na iznose temeljnog kapitala pojedinih trgovačkih društava (što utječe na vrijednost državnog portfelja), veličinu udjela (postotka) u temeljnom kapitalu, iznos i omjer rezerviranog kapitala u odnosu na dio s kojim se slobodno raspolaže te na broj i vrstu trgovačkih društava (s obzirom na status društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku).

Kako se podaci o imovini koji se odnose na dionice i udjele u glavnici iskazani u financijskim izvještajima temelje na podacima iz pomoćnih evidencija (baza podataka) CERP-a koji nisu usklađeni sa podacima ustrojstvene jedinice zadužene za restrukturiranje i prodaju, prije unošenja u poslovne knjige trebalo je utvrditi koji će podaci o dionicama/poslovnim udjelima biti evidentirani. U postupak utvrđivanja navedenih podataka trebale bi biti uključene sve ustrojstvene jedinice čije poslovanje utječe na promjene vrijednosti dionica i poslovnih udjela iskazanih u financijskim izvještajima CERP-a.

Državni ured za reviziju nalaže promjene vrijednosti dionica i udjela u glavnici evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava koje potpuno i istinito odražavaju nastali poslovni događaj.

Kako bi rizici netočnog iskazivanja podataka bili svedeni na minimum, a podaci o imovini iskazani u financijskim izvještajima što realniji, Državni ured za reviziju predlaže prije evidentiranja u poslovne knjige, provjeriti podatke o dionicama i poslovnim udjelima.

- Financijski izvještaji

Za 2018. su sastavljeni propisani financijski izvještaji i dostavljeni nadležnim institucijama u propisanim rokovima. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni prihodi i primici iznose 590.667.167,00 kn, ukupni rashodi i izdaci 447.605.470,00 kn te višak prihoda i primitaka iznosi 143.061.697,00 kn. Iz ranijeg razdoblja prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu 165.422.383,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 22.360.686,00 kn.

CERP je u svojim financijskim izvještajima za 2017. iskazao višak prihoda i primitaka u iznosu 38.374.894,00 kn, manjak prihoda i primitaka prenesen iz ranijeg razdoblja u iznosu 217.958.296,00 kn, te je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju bio iskazan u iznosu 179.583.402,00 kn. U financijskim izvještajima za 2018. navedeni je manjak prihoda i primitaka prenesen iz ranijeg razdoblja iskazan u iznosu 165.422.383,00 kn, što je za 14.161.019,00 kn manje od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima za 2017. Prema obrazloženju CERP-a, navedeno odstupanje (smanjenje) posljedica je korekcije nerealiziranih tečajnih razlika po kreditima iz ranijih razdoblja. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih je umanjeње prenesenog manjka prihoda i primitaka evidentirano, nemaju priloženu dokumentaciju o vrstama poslovnih promjena, stoga nije vidljivo jesu li korekcije rezultata iz ranijih razdoblja opravdane. Odredbom članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, dok je odredbom članka 3. stavka 1. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati financijske izvještaje koji sadrže točne i pouzdane podatke i informacije, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Nadalje, prema zapisniku sa sastanka u svrhu dogovora o knjiženjima po Sporazumu o uređenju međusobnih obveza i potraživanja, zaključenom u ožujku 2018. između Republike Hrvatske (Ministarstva financija) i CERP-a, Ministarstvo financija je, između ostalog, uputilo CERP da u svojim poslovnim knjigama evidentira otpis obveza u iznosu 160.456.756,00 kn (kamate po jamstvu isplaćene ranijih godina), na način da provede ispravak knjiženja u okviru korekcije rezultata za 2018. jer ranijih godina nije evidentirao rashod, a nakon toga da zatvori obvezu uz priznavanje prihoda tekućeg razdoblja. Evidentiranjem otpisa na navedeni način utjecalo bi se na rezultat poslovanja tekuće godine, ali ne i na konačni/ukupni rezultat poslovanja (jer bi se iskazani prihodi eliminirali korekcijom rezultata). Otpis navedene obveze nije evidentiran po uputi Ministarstva financija u okviru korekcije rezultata i prihoda, nego u okviru ispravka izvora vlasništva.

Propisima o proračunskom računovodstvu nije detaljnije propisano evidentiranje prihoda koji nastaju na temelju otpisa obveza, s obzirom na to da u navedenom slučaju nema novčanog tijeka, što je jedan od uvjeta za evidentiranje prihoda. Da je CERP u poslovnim knjigama proveo evidentiranje prema uputi Ministarstva financija, ukupni prihodi i višak prihoda za 2018. bili bi veći za iznos otpisa obveze. Višak prihoda tekuće godine korigirao bi se manjkom prihoda iz ranijih razdoblja te bi ukupan rezultat poslovanja za 2018. (evidentiran preko korekcije rezultata) bio isti kao i u slučaju evidentiranja prihoda.

- Izvanbilančni zapisi

Izvanbilančni zapisi iskazani koncem godine u iznosu 4.092.451.455,00 kn, odnose se na sudske sporove u tijeku u iznosu 3.701.000.211,00 kn i portfelj HZMO-a kojim upravlja CERP (nominalna vrijednost dionica i poslovnih udjela) u iznosu 391.451.244,00 kn.

Instrumenti osiguranja plaćanja (mjenice, zadužnice, korporativne i bankarske garancije) primljeni su na temelju ugovora o zakupu poslovnih prostora, danih kratkoročnih zajmova, kao jamstvo za ozbiljnost ponude pri kupnji i prijenosu dionica/poslovnih udjela te kao jamstvo urednog izvršenja ugovora o nabavi. Navedeni instrumenti osiguranja plaćanja su obuhvaćeni godišnjim popisom imovine i obveza, ali nisu evidentirani u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa. Također, pojedini instrumenti osiguranja plaćanja obuhvaćeni godišnjim popisom, predloženi su za uništenje jer je prestala obveza po kojoj su izdani, a za pojedine ugovorne odnose bi trebalo pribaviti nove.

Odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije i to tuđu imovinu dobivenu na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja i ostale izvanbilančne zapise.

Državni ured za reviziju nalaže u izvanbilančnim zapisima evidentirati instrumente osiguranja plaćanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Prije evidentiranja, predlaže se utvrditi koje instrumente osiguranja plaćanja treba uništiti jer su nevažeći, a koje treba zamijeniti novima.

- 2.2. *CERP prihvaća nalaz u vezi s evidentiranjem prijenosa financijske imovine u poslovnim knjigama na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te u vezi sa sastavljanjem cjelovitog Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza.*

U vezi s nalazom za provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, CERP u očitovanju obrazlaže da je proveden ispravak vrijednosti potraživanja za trgovačka društva u kojima je pokrenut stečaj ili sudski postupak, a nije proveden ispravak vrijednosti potraživanja za dospjela potraživanja kod kojih se s naplatom kasnilo više od jedne godine, zbog nedostatnosti dokumentacije koja je ranijih godina prenesena u poslovne prostore Ministarstva državne imovine i trgovačkog društva Državne nekretnine d.o.o., a koja se tijekom 2018. i 2019. doprema u CERP i po istoj se dalje postupa. U očitovanju se navodi da će CERP provjeriti podatke o statusu i iznosu potraživanja u pomoćnim evidencijama te će koncem svake tekuće godine provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s nalazom za brisanje nenaplativih potraživanja iz poslovnih knjiga na temelju odluka nadležnih tijela, a nakon zaprimanja relevantne dokumentacije, u očitovanju se navodi da je tijekom 2017. i 2018. Upravno vijeće CERP-a donijelo pet Odluka o otpisu nenaplativih potraživanja u ukupnom iznosu od 199.259.399,00 kn, a tijekom 2017., 2018. te zaključno do 15. studenoga 2019. ravnatelj CERP-a je donio devet Odluka o otpisu nenaplativih potraživanja u ukupnom iznosu od 5.047.037,78 kn. Od početka 2017. do 22. studenoga 2019. doneseno je 14 odluka o otpisu nenaplativih potraživanja za 139 pravnih osoba i 60 fizičkih osoba u ukupnom iznosu 204.306.436,78 kn. Nadalje, navodi se da CERP kontinuirano radi na donošenju predmetnih odluka i brisanju navedenih potraživanja iz svojih poslovnih knjiga.

U vezi s nalazom da se promjene vrijednosti dionica i udjela u glavnici evidentiraju u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava koje potpuno i istinito odražavaju nastali poslovni događaj, u očitovanju se navodi da je točan nalaz da je u poslovnim knjigama CERP-a neosnovano, dva puta evidentirano povećanje dionica i udjela u glavnici u iznosu od 450.000.000,00 kuna. U očitovanju se obrazlaže da je drugo polugodište 2018. bilo izuzetno složeno i zahtjevno za rad iz razloga što je početkom kolovoza 2018. Vlada RH donijela Zaključak kojim se predlaže ukidanje CERP-a, pa je u navedenom razdoblju CERP paralelno radio na tekućim poslovima kao i na poslovima pripajanja Ministarstvu državne imovine, izradi planova za CERP ali i novu objedinjenu instituciju pa je zbog navedene situacije omaškom ista promjena evidentirana dva put. Ubuduće, svi pojedinačni nalozi o evidentiranju promjena detaljnije će se provjeravati i zatražit će se dostava dodatne dokumentacije prije evidentiranja. U očitovanju se navodi da je duplo evidentiranje povećanja dionica i udjela u glavnici u iznosu od 450.000.000,00 kn u međuvremenu ispravljeno. Nadalje, u očitovanju se navodi da se kontinuirano evidentiraju promjene vrijednosti dionica i udjela u glavnici u poslovnim knjigama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

U vezi s nalazom o neusklađenosti tih podataka s podacima ustrojstvene jedinice zadužene za restrukturiranje i prodaju, u očitovanju se navodi da je nalaz točan, a obrazlaže se da je nastao jer postoje odstupanja (neusklađenost) podataka u broju dionica/udjela te vrijednosti istih kada se kompariraju podaci iz Baze podataka CERP-a u odnosu na podatke koji se vode u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu (SKDD), odnosno Knjizi dionica/udjela, te internoj evidenciji ustrojstvene jedinice zadužene za restrukturiranje i prodaju, a koji podaci se koriste za interne analize i javne objave. Najveći dio odstupanja datira iz doba pretvorbe i privatizacije te u CERP-u ne postoje vjerodostojne isprave na temelju kojih bi se moglo uskladiti neusklađeno stanje i točno evidentirati u poslovnim knjigama CERP-a, a interna evidencija ustrojstvene jedinice zadužene za restrukturiranje i prodaju bazira se na preuzimanju podataka iz SKDD-a i/ili Knjige dionica/udjela trgovačkog društva, a koji podaci se uzimaju kao mjerodavni, jer jedino za te podatke CERP može dobiti pravovaljani dokaz o vlasništvu i/ili upravljanju i jedino s tim dionicama/udjelima se može slobodno raspolagati, neovisno o podacima koji se vode u Bazi podataka i knjigovodstvenim evidencijama CERP-a. S obzirom na to da se radi o kontinuiranom i tekućem poslu koji je podložan gotovo svakodnevnim promjenama, CERP je mišljenja da kontinuirano evidentira promjene vrijednosti dionica i udjela u glavnici u svojim poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, a koje isprave zaprima od drugih ustrojstvenih jedinica CERP-a koje raspolažu dionicama/udjelima sukladno odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom. Kako bi dokumentacija o vrstama pojedinačnih poslovnih promjena bila kompletnija, odnosno kako bi priložena dokumentacija bila vjerodostojna knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava sve poslovne događaje, CERP navodi da će ubuduće prilikom kvartalnog usklađenja dionica i udjela u glavnici koji se nalaze u poslovnim knjigama prilagati i dodatnu dokumentaciju kao što su: podatci o dodjeli dionica HRVI, podatci o ukidanju rezervacija, podatci o dodjeli dionica/udjela bivšim vlasnicima, podatci o otvorenim i zatvorenim stečajnim i/ili likvidacijskim postupcima.

U vezi s navodom revizije da evidentiranje po Sporazumu o uređenju međusobnih obveza i potraživanja između Ministarstva financija i CERP-a nije provedeno prema uputi Ministarstva financija, u očitovanju se obrazlaže da je evidentiranje provedeno u skladu sa Zapisnikom sa sastanka i dodatnom e-mail očitovanju predstavnika Ministarstva financija od 5. studenoga 2018., u kojem je Ministarstvo financija navelo da bi CERP trebao priznati prihode na osnovnom računu 68311 Ostali prihodi u iznosu od 160.456.756,02 kn ali je na trećoj stranici navedenog Zapisnika kod uputa vezanih za planiranje navedeno da se ukupan iznos od 1.476.297.544,39 kn koji se otpisuje temeljem Sporazuma neće planirati u državnom proračunu i u financijskom planu CERP-a. Kako je u 1.476.297.544,39 kn uključen i iznos od 160.456.756,02 kn, CERP je od Ministarstva financija zatražio dodatno očitovanje te je naknadno putem e-maila Ministarstva financija pojasnilo da u izmjene i dopune Financijskog plana treba planirati samo iznos od 9.645.000,96 kn. CERP iznos od 160.456.756,02 kn nije planirao pa samim time niti evidentirao na prihod nego u okviru ispravka izvora vlasništva. Nadalje, u očitovanju se navodi da je CERP mišljenja da bi se evidentiranjem iznosa od 160.456.756,02 kn na stavci prihoda nerealno povećali prihodi tekuće godine za navedeni iznos, a ne radi se o prihodima nastalim novčanim priljevom sredstava nego otpisom obveza CERP-a. Predloženim evidentiranjem CERP bi za tih 160.456.756,02 kn imao veću razliku prihoda od rashoda i bio bi u obvezi i taj iznos uplatiti u proračun te bi takovim evidentiranjem obveza CERP-a s osnova viška prihoda nad rashodima iznosila 194.889.835,02 kn.

Naime, drugačijim evidentiranjem predmetni iznos ne bi predstavljao otpis obveza CERP-a, razlika prihoda nad rashodima bila bi nerealno visoko iskazana pa CERP ne bi imao dovoljno novčanih sredstava za uplatu viška prihoda nad rashodima u Državni proračun RH obzirom da ti prihodi nisu rezultat stvarnog zaprimanja novčanih sredstava nego otpisa obveza CERP-a. Ministarstvo financija je dalo dodatno pojašnjenju uputu u svezi evidentiranja tog iznosa. S obzirom na to da financiranje CERP-a nije riješeno, jer osnovni izvori financiranja propisani Zakonom o upravljanju državnom imovinom nisu dostatni za poslovanje CERP-a, a obzirom da CERP ne bi mogao izvršiti uplatu ovako nerealno iskazanog viška prihoda nad rashodima, bilo bi ugroženo daljnje postojanje i poslovanje CERP-a te bi 2018. završena s evidentiranim još većim iznosom obveza i to dospjelih, koje CERP nije u mogućnosti podmiriti. U nastavku očitovanja CERP skreće pozornost da je u ožujku 2019. prvi puta, od svog osnutka, uplatio 34.433.079,00 kn u Državni proračun RH s osnova viška prihoda nad rashodima za poslovanje u 2018. Skreće se pozornost da je evidentiranjem otpisa obveza koje je proveo CERP dobiven isti ukupni rezultat poslovanja, a evidentiranjem poslovne promjene iskazivanjem prihoda na temelju otpisa obveze ugrozila bi se solventnost, financijska stabilnost, buduće poslovanje i opstojnost CERP-a.

U vezi s nalazom za evidentiranje instrumenata osiguranja plaćanja u izvanbilančnim zapisima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a prije evidentiranja utvrditi koje instrumente osiguranja plaćanja treba uništiti jer su nevažeći, a koje treba zamijeniti novima, CERP u očitovanju navodi da će izvršiti popis svih instrumenata osiguranja plaćanja te utvrditi koji su nevažeći, a koje treba zamijeniti novima te će se ažurirani podaci evidentirati u izvanbilančnim zapisima.

3. Potraživanja

- 3.1. Ukupna potraživanja iskazana koncem 2018. iznose 7.919.777.854,00 kn. Odnose se na potraživanja za dionice i udjele u glavnici u iznosu 7.426.756.415,00 kn, potraživanja za dane zajmove u iznosu 386.051.557,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu 97.386.050,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 8.384.503,00 kn te na depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih, više plaćenih poreza i drugo u iznosu 1.199.329,00 kn.

Prema podacima iz Bilance, koncem 2018. dospjela su potraživanja u iznosu 409.826.921,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela su potraživanja za dane zajmove u iznosu 318.858.567,00 kn i prihode poslovanja u iznosu 90.512.421,00 kn.

Za dospjela potraživanja u iznosu 7.491.719, 00 kn nisu poduzete sve potrebne mjere naplate. Potraživanja u iznosu 4.695.582,00 kn su se trebala naplatiti prodajom imovine dužnika na kojoj je postojalo založno pravo, potraživanja u iznosu 836.081,00 kn su se trebala naplatiti ovrhom, a za potraživanja u iznosu 122.953,00 kn trebalo je pokrenuti novi (ponovljeni) postupak ovrhe. Za potraživanja u iznosu 1.837.103,00 kn CERP nema saznanja o naplati potraživanja, jer je Rješenjem o ovrsi naložena isplata ovršenih sredstava u korist državnog proračuna Republike Hrvatske, a ne u korist CERP-a.

Podaci o statusima i iznosima pojedinih potraživanja koje vode ustrojstvene jedinice CERP-a i prate potraživanja, nisu međusobno usklađeni i ne dostavljaju se pravovremeno službi za financije na unos u poslovne knjige. Zbog navedenog, pojedina potraživanja koja su utužena, nisu evidentirana u okviru sumnjivih i spornih potraživanja. Također, u bilančnim evidencijama evidentirana su i nenaplativa potraživanja od trgovačkih društava izbrisanih iz sudskog registra, kao i potraživanja za čiju naplatu više nema pravne osnove. Navedeno otežava i usporava pokretanje i provođenje mjera naplate potraživanja.

Odredbom članka 47. Zakona o proračunu (kojeg primjenjuje i CERP) je propisano da su proračunski korisnici i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, a odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, da bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno financijski plan prema važećim propisima.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu potraživanja, u skladu sa Zakonom o proračunu i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

- 3.2. *U vezi s nalazom za naplatu potraživanja, CERP obrazlaže da je tijekom 2018. uspostavljena bolja povezanost ustrojstvenih jedinica, koja se odrazila u 2019. i koja će se odražavati u narednim godinama te da se može još dodatno poraditi na budućoj boljoj povezanosti ustrojstvenih jedinica CERP-a, održavanjem kvartalnih sastanaka radi usklade, ažuriranja i izmjene informacija. Također, koncem srpnja 2018. usvojena je nova Procedura naplate prihoda i financijskih potraživanja CERP-a, kojom su skraćeni rokovi pokretanja naplate potraživanja koji su bili neprimjereno dugački. Cilj nove Procedure bio je osiguranje učinkovitog sustava nadzora i pravovremene naplate potraživanja CERP-a, uz istodobno skraćivanje rokova u kojima se može pokrenuti postupak prisilne naplate (skraćivanje roka s tri i šest mjeseci na jedan do dva mjeseca) i ažurnije pokretanje postupaka prisilne naplate kako bi se pravodobno poduzele radnje i mjere za naplatu i izbjegla mogućnost zastare i gubitak koji može proizaći iz nepoduzimanja aktivnosti naplate. CERP navodi da je slijedom naprijed navedenog, postupak boljeg povezivanja ustrojstvenih jedinica CERP-a pokrenut te se isti može dodatno poboljšati i unaprijediti, a radnje za naplatu potraživanja poduzimaju se u skladu sa Zakonom o proračunu i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju CERP-a za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjereno je je li CERP postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2014.	Naloženo je urediti s tadašnjim Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: DUUDI) preuzimanje uredske i druge opreme te sredstava potrebnih za rad CERP-a i preuzetu imovinu odgovarajuće evidentirati u poslovnim knjigama.	-	provedeno
2.		2014.	Naloženo je, vezano uz potraživanja te dionice i udjele u glavnici evidentirane u poslovnim knjigama, sastaviti prijedlog za ispis odgovarajućeg iznosa imovine iz poslovnih knjiga CERP-a i upis u poslovne knjige tadašnjeg DUUDI-a, uzimajući u obzir propisane nadležnosti za obavljanje djelatnosti, prijedlog usuglasiti s DUUDI-om te u poslovnim knjigama obaviti odgovarajuća evidentiranja.	-	provedeno
3.	Planiranje	2014.	Naloženo je, prije dostave propisanih planskih dokumenata Hrvatskom saboru na donošenje, pribaviti odluku Upravnog vijeća.	-	provedeno
4.		2014.	Naloženo je sastavljati cjeloviti financijski plan koji sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o proračunu.	-	provedeno
5.		2014.	Predloženo je realnije planiranje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka.	-	provedeno
6.	Računovodstveno poslovanje	2014.	Naloženo je poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	provedeno
7.		2014.	Naloženo je na temelju plaćanja po mjeničnom jamstvu, evidentirati u poslovnim knjigama obvezu prema Ministarstvu financija u iznosu u iznosu 379.419.480,00 kn.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.		2014.	Naloženo je u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, u izvanbilančnim zapisima evidentirati tuđu imovinu dobivenu na korištenje te potencijalne obveze vezane uz sudske sporove.	-	provedeno
9.		2014.	Naloženo je obračunavati propisane naknade za obavljene usluge upravljanja dionicama i udjelima.	-	provedeno
10.		2014.	Naloženo je imateljima dionica i udjela ispostavljati račune za obračunane naknade za usluge upravljanja i račune za nadoknade stvarnih troškova upravljanja.	-	provedeno
11.		2014.	Naloženo je u poslovnim knjigama na propisan način evidentirati potraživanja i prihode od usluga upravljanja dionicama i udjelima.	-	provedeno
12.		2014.	Naloženo je u dogovoru s tadašnjim DUUDI-om poduzeti aktivnosti u svrhu ispisa vrijednost dionica i udjela u društvima od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku iz poslovnih knjiga CERP-a i upis u poslovne knjige DUUDI-a.	-	provedeno
13.		2014.	Predloženo je vrijednost dionica i udjela u vlasništvu HZMO-a i DAB-a te drugih pravnih osoba kojih je osnivač Republika Hrvatska, a čijim dionicama i udjelima upravlja CERP, evidentirati u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa, s obzirom da one trebaju biti evidentirane u poslovnim knjigama imatelja.	-	provedeno
14.		2014.	Naloženo je u Bazu podataka upisati podatke o onim dionicama i udjelima koji nisu upisani, a kojima upravlja CERP.	-	u postupku provedbe
15.		2014.	Naloženo je promjene vrijednosti dionica i udjela u glavnici evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava koje potpuno i istinito odražavaju nastali poslovni događaj.	-	u postupku provedbe
16.		2014.	Naloženo je sastavljati financijske izvještaje koji sadrže točne i cjelovite podatke i informacije, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	-	u postupku provedbe
17.	Primici	2014.	Naloženo je ostvarivanje izdataka u okviru iznosa planiranog financijskim planom na koji je suglasnost dao Hrvatski sabor.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
18.	Obveze	2014.	Predloženo je obveze prema Ministarstvu financija vezane uz ugovor o ustupu potraživanja HPB-a evidentirane u poslovnim knjigama, uskladiti s Ministarstvom financija uzimajući u obzir iznos preuzetih potpuno nenaplativih potraživanja.	-	u postupku provedbe
19.		2014.	Predloženo je i nadalje poduzimati aktivnosti vezane uz postupanje s obvezama CERP-a prema HZMO-u koje su nastale poslovanjem Fonda u razdoblju do 2000.	-	u postupku provedbe
20.		2014.	Naloženo je naplaćena sredstva od prodaje dionica uplatiti imateljima dionica.	-	u postupku provedbe
21.	Javna nabava	2014.	Naloženo je objavljivati plan nabave na internetskim stranicama u propisanom roku.	-	provedeno
22.		2014.	Naloženo je u propisanom roku dostavljati podatke središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave.	-	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka u postupku provedbe daje se u nastavku.

- CERP je od svoga osnutka, kontinuirano stjecao pa i dalje stječe dionice/udjele trgovačkih društava koja Odlukom Vlade RH nisu utvrđena društvima od posebnog interesa, društava koja su sudionici predstečajnih postupaka kao i društava u kojima se raskidaju ugovori sukladno članku 66. Zakona o upravljanju državnom imovinom. CERP sva ta društva odmah po stupanju na snagu Odluke, pravomoćnosti Rješenja o predstečajnoj nagodbi odnosno zaprimanja obavijesti o raskidu ugovora sukladno članku 66. Zakona o upravljanju državnom imovinom, a po pribavi potrebne dokumentacije (izvod iz sudskog registra, podaci o tijelima društva, podaci o broju dionica/udjela u vlasništvu RH i CERP-a, statut/društveni ugovor) upisuje u Bazu podataka. Skreće se pozornost da se radi o kontinuiranom poslu, budući je broj društava kojima upravlja CERP podložan promjenama ovisno o Odluci Vlade RH o utvrđivanju popisa trgovačkih društava od posebnog interesa za RH koja je također podložna promjenama, raskidima ugovora koji se odvijaju na dnevnoj bazi kao i ostalim događajima i promjenama koji se odražavaju na trgovačka društva. Tako na primjer, kod svake promjene Odluke Vlade RH, CERP u pravilu dobiva na upravljanje nova društva te radi upisa u Bazu podataka tih društava provodi gore navedeni postupak čija brzina vrlo često ovisi o suradnji i spremnosti društava za dostavu potrebne dokumentacije. (redni broj 14.)
- CERP kontinuirano radi na upisu svih relevantnih podataka i promjena u Bazu podataka, a navedeni podaci i promjene evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Međutim, postoje odstupanja (neusklađenost) podataka u broju dionica/udjela te vrijednosti istih kada se kompariraju podaci iz Baze podataka CERP-a u odnosu na podatke koji se vode u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu (SKDD), odnosno Knjizi dionica/udjela.

Većina odstupanja datira iz doba pretvorbe i privatizacije te u CERP-u ne postoje vjerodostojne isprave na temelju kojih bi se moglo uskladiti neusklađeno stanje te isto točnije evidentirati u poslovnim knjigama CERP-a. (redni broj 15.)

- Tijekom 2018. poduzimane su aktivnosti na boljem povezivanju ustrojstvenih jedinica u cilju ažuriranja i usklade podataka te evidentiranja poslovnih događaja na temelju vjerodostojne dokumentacije, što utječe na točnost i cjelovitost podataka koji se iskazuju u financijskim izvještajima. (redni broj 16.)
- Na temelju Zaključka Vlade RH iz 2001., Fond i HPB zaključili su Ugovor o ustupu rizičnih potraživanja HPB-a. Naknadu za ustupljena potraživanja uvećanu za kamatu Fond se obvezao platiti u tri jednake godišnje rate. Sve tri rate zajedno s kamatom podmirilo je temeljem državnog jamstva Ministarstvo financija. Sporazumom o uređenju međusobnih obveza i potraživanja od 7. ožujka 2018. sklopljenog između Ministarstva financija i CERP-a, dio duga CERP-a po navedenoj osnovi u iznosu 475.320.054,00 kn je otpisan, a dio duga u iznosu od 190.054.013,00 kn treba biti reguliran naknadno, u skladu s odlukama Vlade RH iz 2013. i 2014. (Odluka o međusobnom podmirivanju dugovanja između HŽ Infrastrukture d.o.o., Agencije i Republike Hrvatske od 13. lipnja 2013., te Odluci o izmjenama i dopuni Odluke o međusobnom podmirivanju dugovanja između HŽ Infrastrukture d.o.o., Agencije i Republike Hrvatske od 19. ožujka 2014.) nakon potpisivanja ugovora između CERP-a, HŽ Infrastrukture d.o.o. i Republike Hrvatske (Ministarstva financija). (redni broj 18.)
- U vezi s obvezama CERP-a prema HZMO-u koje su nastale poslovanjem Fonda u razdoblju do 2000., nakon više održanih sastanaka s predstavnicima HZMO-a, CERP je u listopadu 2018. uputio HZMO-u i HMO-u dopis kojim traži da se razmotri mogućnost otpisa potraživanja HZMO-a od CERP-a nastalog u razdoblju do 2000., jer je predmetni dug u iznosu od 1.083.385.601,00 kn rezultat zamjene dionica/udjela, sanacije državnog proračuna te prodaje dionica/udjela za kapitalne izdatke (prava) te nije rezultat stvarne prodaje dionica/udjela. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2019.) nije zaprimljena povratna informacija od HZMO-a. (redni broj 19.)
- U 2018. i 2019. CERP je u korist HZMO-a redovito vršio uplatu pripadajućeg dijela kupovne cijene za prodane dionice/udjele iz portfelja HZMO-a. Obveze CERP-a od prodaje dionica/poslovnih udjela državnim imateljima koje ranije nisu bile redovno podmirivane, tijekom 2017. su usklađene sa svim državnim imateljima i u najvećem dijelu su i podmirene. Koncem 2018. obveze CERP-a s osnova prodaje dionica/udjela iz državnog portfelja kojim upravlja, prema HZMO-u iznose 46.280.778,00 kn i prema Ministarstvu iznose 106.020.810,00 kn (s osnova potraživanja DAB-a koja su prenesena Ministarstvu). CERP je od 1. studenoga 2016. do 31. prosinca 2018. uskladio stanje i izvršio uplatu imateljima dionica/udjela u ukupnom iznosu od 271.173.116,59 kn. U 2019. nije donijeta posebna Odluka Vlade RH o prihodima CERP-a sukladno članku 23. stavak 2. Zakona o upravljanju državnom imovinom, a prihodi i primici CERP-a nisu više mogli biti regulirani odredbama Zakona o izvršavanju državnog proračuna, pa je CERP redovno vršio mjesečne uplate imateljima dionica/udjela s osnova prodaje dionica/udjela te naplaćene dividende u proteklom mjesecu. Temeljem navedenih mjesečnih uplata, od 1. siječnja do 15. studenoga 2019. CERP je izvršio uplate imateljima dionica/udjela u ukupnom iznosu od 236.624.539,49 kn. (redni broj 20.)

CERP je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. CERP nema primjedbi na statuse naloga i preporuka.